

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Pedagógiai Programja

Kálmánháza

2024

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhaziovi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

Tartalomjegyzék

1. INTÉZMÉNYI ADATOK	4
1.1 JOGÁLLÁSA	4
1.2 TÍPUSA:	4
1.3 AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSI TERÜLETE.....	4
1.4 ALAPTEVÉKENYSÉG BESOROLÁS	5
1.5 KORMÁNYZATI FUNKCIÓK.....	5
1.6 AZ INTÉZMÉNY FENNTARTÓJA.....	5
2. TÖRVÉNYI MEGFELELTETÉS.....	6
3. INTÉZMÉNYI KÖRNYEZET.....	7
4. AZ INTÉZMÉNY STRATÉGIAI TERVEI.....	9
4.1 KÜLDETÉSÜNK	9
4.2 INTÉZMÉNYÜNK CÉLKITŰZÉSEI	10
4.3 ÓVODAKÉP	10
4.4 GYERMEKKÉP.....	11
4.5 PEDAGÓGUSKÉP	11
4.6 SZÜLŐKÉP	12
4.7 INTÉZMÉNYÜNK NEVELÉSI CÉLJAI, ALAPELVEI.....	13
5. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI	14
5.1 AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	14
5.1.1 Gondozás.....	16
5.1.2 Testápolás	17
5.1.3 Öltözködés.....	17
5.1.4 Étkezés.....	18
5.1.5 Mozgás	19
5.1.6 Pihenés, alvás.....	20
5.1.7 Egészség védelme, edzése, óvása, megőrzése.....	21
5.2 ÉRZELMI, ERKÖLCSI, KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	23
5.3 ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS	26
5.4 KÖRNYEZET VÉDELME, MEGÓVÁSA, KÖRNYEZETTUDATOS MAGATARTÁS MEGALAPOZÁSA.....	29
5.5 EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS.....	30
5.6 GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	31
5.7 SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	33
5.8 A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	35
6. ÓVODAI TEVÉKENYSÉGFORMÁK.....	38
6.1 JÁTÉK	38
6.2 VERSELÉS, MESÉLÉS, BÁBOZÁS, DRÁMAJÁTÉK	42
6.3 ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC.....	45
6.4 RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA.....	48
6.5 MOZGÁS.....	52
6.6 A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE KÖRNYEZETI TARTALMAKKAL	55
6.7 KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE MATEMATIKAI TARTALMAKKAL.....	60
6.8 MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	64
6.9 TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS.....	67

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhaziovi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

7. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	71
7.1 SZEMÉLYI FELTÉTELEK	72
7.2 TÁRGYI FELTÉTELEK	73
7.3 AZ ÓVODAI ÉLET TERVEZÉSE, DOKUMENTÁCIÓ	74
7.3.1 Projekt módszer	74
7.4 NAPIREND	76
7.5 HETI REND	79
7.6 NYÁRI TERVEZÉS	80
7.7 JELES NAPOK, PROGRAMOK	81
8. KIEMELT FELADATOK	82
8.1 NÉPHAGYOMÁNYÁPOLÁS NEVELÉSÜNK FOLYAMATÁBAN	82
8.2 AZ INTÉZMÉNY INNOVÁCIÓS TÖREKVÉSEI	83
9. INKLUZÍV NEVELÉS	85
9.1 DIFFERENCIÁLÓ PEDAGÓGIA	86
9.2 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK ÓVODAI NEVELÉSE	87
9.3 BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐ GYERMEK ÓVODAI NEVELÉSE	88
9.4 TARTÓSAN BETEG GYERMEKEK ÓVODAI NEVELÉSE	90
9.4.1 Diabetesz gyermekek óvodai nevelése	90
9.4.2 A fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált	91
9.5 KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEKEK ÓVODAI NEVELÉSE	92
10. A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE	94
10.1 MEGFIGYELÉSEN ALAPULÓ FEJLŐDÉS NYOMON KÖVETÉSE	94
10.2 ISKOLAÉRETTSÉG ELÉRÉSE	96
11. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE	99
11.1 A SZÜLŐ-GYERMEK-PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	99
12. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK	101
13. ÉRVÉNYESSEGI NYILATKOZAT	102
14. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	103

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

1. Intézményi adatok

Székhely

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

4434. Kálmánháza, Kossuth utca 7.

Tel: 06 42/244- 001

Email: kalmanhazi7@gmail.com

Telephely

Bölcsőde

4434 Kálmánháza Nyíregyházi út 18.

Email: [kalmanhazi7@gmail.com](mailto:kalmanhazibolcsode7@gmail.com)

Igazgató: Kovács Andrea

Alapító okirat száma: kál/1095-2/2023

Óvodai férőhelyek száma: 75 fő

Bölcsődei férőhely száma: 14 fő

Ellátási terület: Kálmánháza

1.1 Jogállása

önálló jogi személy

1.2 Típusa:

óvoda-bölcsőde

1.3 Az intézmény működési területe

Kálmánháza település közigazgatási területe

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhaziov7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

1.4 Alaptevékenység besorolás

851020 Óvodai nevelés

1.5 Kormányzati funkciók

091110 - Óvodai nevelés általános szakmai feladatai

091120 – Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai

091140 Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai

096015 – Gyermekekétkeztetés köznevelési intézményben

096025 – Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben

104030 – Gyermekek napközbeni ellátása családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet vagy alternatív napközbeni ellátás útján

104031 – Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

104035 – Gyermekekétkeztetés bölcsődében

104036 – Munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben

104037 – Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

1.6 Az intézmény fenntartója

Kálmánháza Község Önkormányzata

Kálmánháza Nyíregyházi út 71.

06-42/244-000

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhaziovi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

2. Törvényi megfeleltetés

Törvények

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védeleméről és gyámügyi igazgatásról

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

Kormányrendeletek

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

229/2012. (VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról

48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiaiszakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről

401/2023 (VIII.30.) kormányrendelet

15/2013. (II.26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

3. Intézményi környezet

Kálmánháza Szabolcs-Szatmár- Bereg megye nyugati részén Nyíregyházától délre helyezkedik el.

1950. Január 01-ig Újfehértó irányítása alatt állt, de azóta önálló közigazgatási egység.

A központi településhez három nagyobb tanyabokor tartozik: Petőfi-tag /Ökörkút/ Nagylapos, Alsósima. A község gazdasági életét befolyásolja a Nyíregyháza és a szomszédos Hajdú-Bihar megyéhez tartozó Hajdúnánás közelsége. 1994-től nemcsak Nyíregyháza – Hajdúnánás, Hajdúdorog, de Újfehértó is megközelíthető műúttal a községből.

A kezdeti időkben csak időszakos óvoda működött a községben a nyári mezőgazdasági munkák idején.

1970-ben a mai KÁLMÁNHÁZI SÜTŐDE telephelyen alakították ki az óvodát egy csoporttal és főzőhelyiséggel.

1973-ban az épület belső átalakításával mód nyílt újabb csoport beindítására így ettől az időponttól kezdve két csoporttal működött.

1992-ben a község ön erejéből építette meg az óvoda jelenlegi épületét.

2002-ben bővült az intézmény a 3. csoportszobával a hozzá kapcsolódó mosdó és öltöző helyiséggel valamint tornaszobával.

2006-tól fenntartói döntés alapján 1 csoportot megszüntettek a létszám hiánya miatt, azóta az intézmény 2 csoporttal működik.

Az óvoda épületét 2009-ben akadály mentesítették, a feliratokat a vakok és gyengén látók számára érzékelhetővé tettük Brey írás alkalmazásával, valamint vezető csík segítik az akadályok leküzdését. Rendelkezésre áll mozgáskorlátozott WC és mosdó is.

Az intézmény udvarán a parkoló helytől a bejáratig felvezető rámpa segíti az épületbe történő bejutást

2016 óta rendelkezik az intézmény Só szobával is, amit a Kálmánháza Község Önkormányzata és a település lakói adományaiból építettek meg. Ez a helyiség biztosítja az egyéni és mikro csoportos tevékenységek helyét a mindennapokban.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhaziovi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

2018. január 1-től 2022. július 31.-ig intézményünk harmadik csoportjában működött a Kálmánházi Mini Tipegő Bölcsőde. 2022.szeptember 01.-én nyitottuk meg harmadik csoportunkat, amit a létszámemelkedés tett indokolttá.

Az óvoda udvara jól felszerelt, szép, esztétikus, füvesített. Elegendő teret biztosít a gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítésére.

2022 júniusában 25 játékkal egészült ki az udvar, így még korszerűbb, még több mozgáslehetőséget, fejlődést, biztosít a gyermekek számára.

Környezetünket változatos növényvilág jellemzik, ahol a hús árnyat adó fák, az örökzöldek, cserjék és a folyamatosan nyíló virágok üde látványt nyújtanak.

2023.09.01-el intézményünk egy bölcsődei telephellyel bővült.

A bölcsőde 14 férőhelyes, korszerűen felszerelt intézmény. A mai kor elvárásainak megfelelően lett kialakítva. Nagyon sokszínű mozgásfejlesztő eszközökkel van felszerelve figyelembe véve a gyermekek mozgásigényét.

4. Az intézmény stratégiai tervei

4.1 Küldetésünk

„Ő azt hiszi: csak JÁTSZIK.

De mi már tudjuk, mire megy a játék,
Arra, hogy e világban otthonosan mozgó,
eleven eszű és tevékeny emberré váljék „

/ Varga István /

Pedagógusaink fogékonyak az új értékekre és megpróbálnak megfelelni a mindenkori társadalmi elvárásoknak. Célunk, hogy a hozzánk járó gyermekek nyugodt, szeretetteljes, családi légkörben nevelkedjenek.

Alapvető szempontjaink az elfogadás, valamint az egyéni sajátosságok és különbségek, az egyéni fejlődési tempó figyelembevétele.

Fontosnak tartjuk az óvónő modellszerepét, ezért nélkülözhetetlen, hogy minden itt dolgozó azonosulni tudjon pedagógiai elgondolásunkkal és követendő példát nyújtson a rábízott gyermekeknek.

Szorosan együttműködünk a családokkal, megismerve igényeiket, elvárásaikat.

Olyan óvodai nevelést biztosítunk, ahol

- a ránk bízott gyermekeket befogadó és elfogadó szellemben neveljük, hogy mindennapjaikat kiegyensúlyozottan, vidáman, otthonosan töltsék az óvodánkban
- a kölcsönös szeretet, az egymás tiszteletben tartása, és elfogadása a közösségi szokások és szabályok, betartása biztosítja az óvoda nyugodt légkörét
- az óvoda nyitottságával, rugalmasságával képes a társadalmi környezet változó igényeihez alkalmazkodni
- kiemelten kezeljük a gyermekek saját egészségükhöz és a természeti környezethez való viszonyának pozitív alakítását
- a gyermekeket a játékon, mint a gyermek alapvető tevékenységén keresztül, differenciáltan, az egyéni képességeket figyelembe véve fejlesztjük

- az integrált óvodai nevelést valamennyi pedagógus felvállalja, külső szakemberek segítségével
- az esélyegyenlőségben a prevenció, a segíteni és tenni akarás, a támogatás jellemzi munkánkat
- a gyermekekkel, szülőkkel együtt szeretnénk megélni a mindennapok élményeit, elfogadva, hogy a gyermek elsődleges nevelője a család
- a gyermekek testi, lelki, szellemi, erkölcsi és szociális téren egyaránt alkalmassá válnak a sikeres iskolai élet megkezdéséhez

4.2 Intézményünk célkitűzései

A jövőt a nevelőtestülettel együttműködve, eddigi eredményeinkre, értékeinkre, hagyományainkra alapozva formáljuk.

Arra törekszünk, hogy a továbbképzéseken és az önképzések által szerzett kompetencia területek megfeleljenek az Alapprogram, a helyi Pedagógiai Program és az Intézményi Önértékelési program elvárásainak, segítsék elő a magas színvonalú szakmai munkavégzést, intézményi működést.

Ahhoz, hogy megfeleljünk a mai kor elvárásainak, a folyamatban lévő és várható társadalmi változásoknak, a korszerűbb, biztonságosabb működéshez állandó fejlesztésekre van szükség.

A kihívásoknak csakis együtt, erőforrásaink optimális mozgósításával tudunk megfelelni.

4.3 Óvodakép

- Intézményünk a családi nevelés kiegészítője, a család véleményét figyelembe vevő, együtt nevelő.
- Óvodánk légköre szeretetteljes, gondoskodó, érzelmi biztonságot nyújtó, óvó-védő, feltétel nélkül elfogadó, hagyományokat ápoló, értékeket közvetítő- és teremtő.
- Intézményünk a helyes életritmus kialakításával megteremti a feltételeket, a nyugodt, harmonikus személyiségfejlődésre a helyes én-kép-, önértékelés-, életvitel kialakítására.

- Nevelőközösségünket együttműködés, kezdeményező-készség, az egységes nevelésfilozófiára való törekvés jellemzik, mely segíti az integrált és differenciált nevelést, a hátrányok kiegyenlítését, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást.
- A nevelés - fejlesztés során a gyermekek egyéni érési üteméhez igazodunk.
- Óvodánk közvetetten segíti a szocializációt és az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését, a szabad játék túlsúlyának érvényesítése mellett.

4.4 Gyermekkép

Derűs, kiegyensúlyozott, önmaga lehetőségeihez mérten optimálisan fejlődő gyermek, akik:

- érzelmileg gazdagok, boldogok
- saját egészségüket értéknek tekintik
- szülőföldhöz-, városunkhoz kötődnek
- a környezetükben jól tájékozódnak, megóvják azt
- szépre fogékonyak, kreatívak
- önállóak
- megfelelő önismerettel és önértékelő képességgel rendelkeznek
- nyitottak, érdeklődők
- együttműködők
- másokat elfogadók

4.5 Pedagóguskép

Programunk olyan pedagógust kíván, aki:

- biztosítja minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, a gyermeki jogok érvényesítését
- inkluzív szemlélettel alakítja csoportjában a különbözőséget elfogadó viselkedést és magatartást

- elkötelezett a pedagógiai programunkban megfogalmazott küldetés, értékrend, minőségi munkavégzés iránt, személyes példát mutat azok betartásában, képes a szakmai megújulásra
- változatos módszerek és digitális eszközök, anyagok alkalmazásával biztosítja a gyermekek készségeinek és képességeinek kibontakoztatását egyén érési ütemük figyelembevételével
- élménygazdag, derűs, csoportot, illetve óvodai légkört teremt, ahol biztosítja a gyerekek egyéni és közösségi sajátosságai alapján nevelési célkitűzéseink feltételeit, a tapasztalatszerzés komplex módját
- természetet szerető és védő személyiség
- tartalmas kapcsolatot tud kialakítani közvetlen partnereinkkel – elsősorban a szülőkkel – egyéni megbízásai alapján közvetett partnereinkkel
- az intézmény érdekében önként vállalja és végzi a feladatokat, megbízásokat a kreatív, alkotójellegű munkát, amelyben egyenrangú motiváció az egyénisége és az intézmény szükséglete
- emberi kapcsolataiban, beszédstílusában, megnyilvánulásaiban mint a gyermek és a szülő számára
- igényli a szakmai fejlődést, pedagógiai optimizmus jellemzi
- segíti az iskolai közösségbe való beilleszkedéshez szükséges személyiségvonások fejlődését, az átmenetet
- használja a modern információfeldolgozási eszközöket

4.6 Szülőkép

Programunk olyan szülőt kíván, aki

- támogató partner és azonosulni tud pedagógiai programunk tartalmával
- gyermekközpontú szemlélettel rendelkezik, minden döntésében a gyermek érdekeit helyezi előtérbe
- nyitott az óvoda felé, az óvodai és családi élet összhangjának megteremtésével

- őszinte bizalomra épülő, együttműködő kapcsolatot képes kialakítani a csoportban dolgozó óvónőkkel
- tiszteletben tartja az óvoda dolgozóinak kompetenciáját, a szülők különbözőségét

4.7 Intézményünk nevelési céljai, alapelvei

- A gyermek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása és megerősítése oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.
- A gyermeket elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- Mindenkor és minden helyzetben a gyermek érdekeinek figyelembevétele.
- Az óvoda inkluzív szemlélettel, gyermekközpontú nevelési attitűddel, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.
- Az óvodai nevelés sajátos eszközeivel törekszünk az esélyegyenlőség biztosítására, a hozott hátrányok kompenzálására.
- Az alkalmazott pedagógiai eszközöket, módszereket az aktuális tevékenységi forma sajátosságainak, céljainak megfelelően a gyermek személyiségéhez és érési üteméhez igazítjuk. Ez segíti a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását, kompetenciáinak alakítását.
- A nevelés eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása, a tehetséggondozás elősegítése.
- Az óvoda kialakult pedagógiai értékeinek megőrzésére törekvés.
- A gyermekek számára az értékes élményhez és tapasztalatszerzéshez jutás lehetőségeinek biztosítása.
- Ösztönözni a gyermekeket arra, hogy az átélt élmények hatására tevékenykedjenek, fejezzék ki önmagukat.
- A gyermek egész személyiségét komplex módon, játékba integráltan, differenciáltan fejlesztjük figyelembe véve jártasságát, készségeit, képességeit, érdeklődését, egyéni fejlődési ütemét, építve más forrásból szerzett tudására

5. Az óvodai nevelés általános feladatai

5.1 Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmód iránti igény kialakítása már óvodában nagy felelősséget ró az intézmény dolgozóira. A mozgásszegény életmód a nem megfelelő minőségű és mennyiségű étkezés arra készlet bennünket, hogy kiemelt figyelmet fordítsunk az egészségfejlesztésre.

Cél:

- A gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a rendszeres mozgás biztosításával (mindennapos mozgás, játék) a mozgáskultúra megalapozásával és a motoros képességek fejlesztésével.
- A testedzés mellett a mozgás megszerettetése, a közös mozgás által kiváltott öröm átélése.
- Az egészséges táplálkozási szokások, a kulturált étkezési magatartás kialakítása.

A magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlen zsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, valamint a zöldségek és gyümölcsök fogyasztásának előtérbe helyezése.

- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, stresszmentes és biztonságos környezet megteremtése és megőrzése
- A betegségek megelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az összerendezett, harmonikus mozgás fejlődésének elősegítése, a mozgás tudatos használata az élettani pedagógiai, pszichológiai hatások elérésére.
- A testi szükségletek és mozgásigény rendszeres kielégítése, testi képességek fejlesztése.
- Megfelelő terhelés és edzés, figyelembe véve az eltérő fejlettséget és életkori adottságokat.
- A mozgásigény kielégítése a szervezet edzése játékkal, szabad mozgással, szervezett testneveléssel, egyéb sokmozgásos tevékenységekkel.
- A lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségek és képességek kialakítása, elsajátítása. Az egészséges napirend gyakorlása, stressz hatások kompenzációja

- A személyi higiéniére nevelés, az önálló testápolásra, fogmosásra, étkezésre, öltözködésre, betegségmegelőzésre való képesség fejlesztése, minta alapján, gyakorlással, az egyéni bánásmód érvényesítésével.
- Az egészséges táplálkozás megkedveltetése különböző programok segítségével. (zöldség és gyümölcsnapok, közös saláta és gyümölcsturmix készítés, szülők bevonása)
- Az adott korosztálynak megfelelő életritmus kialakítása, melyben biztosítottak a változatos tevékenységformák és az egészséges - biztonságos környezet feltételei.
- A gyermekek személyes belső környezetének, testi, lelki, szociális egészségének gondozása, környezettudatos magatartás megalapozásával.
- A gyermekbalesetek, sérülések megelőzése, a tilos és elvárható magatartásformák megismertetése, megfelelő balesetmentes környezet biztosításával.
- A gyermekek egészségének védelme, fejlődésükhöz egészséges környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.
- A hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének nyomon követése, szükség esetén egyéni fejlesztéssel képességeik kibontakoztatása szakember igénybevételével.

A nevelés tartalma

- Az egészség megőrzését a szokások kialakítása szempontjából fontosnak tartjuk: a testközelséget, a pszichés és szociális harmónia megteremtését, a gyermeki szükségletek kielégítését, komfortérzetük biztosítását.
- A helyes életritmust fokozatosan, az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően a család bevonásával próbáljuk eredményesen kialakítani.
- A gyermek óvodába lépésekor anamnézist készítünk, mely tájékoztatást ad számunkra a gyermek mozgás és beszédfejlődéséről, a család szociokulturális háttéréről, a nevelés jellemzőiről, az egyéni sajátosságokról, aktuális fejlettségéről.
- Az óvodába lépés után folyamatos megfigyeléssel tárjuk fel az egyéni sajátosságokat. Igyekszünk a lehető legrövidebb időn belül megismerni a gyermekeket. A nevelést egyénre szabottan tervezzük-, végezzük- és értékeljük.
- A folyamatosan történő anyás beszoktatás, mindkét óvodapedagógus együttes jelenléte az első napokban megkönnyíti a gyermek beilleszkedését az új közösségbe.

- Az egészséges életmód egységes kialakítását az óvodai szokás-, szabályrendszer és a családok szokás-, szabályrendszerének összhangjával biztosítjuk. Az óvodai életre való ráhangolás igazodik a család igényeihez, a gyermek reakcióihoz.

5.1.1 Gondozás

- A gondozás a gyermek olyan szükségleteit elégíti ki, amely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit.
- A gondozás alapja a gyermek – felnőtt pozitív kapcsolata, amely által nyugodt légkörben lehetőség nyílik a gondozási teendők közvetítésére. Az egészséges személyiségfejlődés egyik legfontosabb feltétele az óvodapedagógus és a gyermek közötti jó kapcsolat.
- A segítség során a gondozás és szeretet megnyilvánulását éreztetjük minden gyermekkel. Ebből adódóan megszabadítjuk a gyermeket a kellemetlen érzésektől (pl. szomjúság, fázás, izzadás, fájdalom stb.).
- Az óvodai élet minden mozzanatában az óvodába érkezéstől, játékban, étkezésnél, WC használatnál, séta alkalmával, udvaron, pihenés alatt, stb. – mérlegeljük, hogy az adott fázisban a gyermek egészsége, testi épsége mennyire védett, és az adott helyzetben, mennyiben szolgálja a testi – lelki, szociális egészséget.
- Napközben különös figyelmet fordítunk az önkiszolgálásra, biztosítjuk a gyermekek számára a saját, jellel ellátott használati eszközöket, melyek megfelelő méretűek és szükség szerint elérhetőek. (pl. törölköző, fésű, fogkefe, fogmosó pohár, egyéni tornafelszerelés, saját váltócipő, váltó ruha, alvópárna, lepedő, ágynemű)
- Az önálló testápolás, öltözködés, étkezés szervezettségét az óvodába lépés pillanatától biztosítjuk.
- Az öltözködést, a kulturált étkezési szokásrend kialakítását, az önálló testápolást az egyéni fejlettségtől függően mindaddig gyakoroltatjuk, amíg nem biztosak a szokások sorrendjében.
- A segítséget mindig szóbeli magyarázattal kísérrjük, ha a gyermek valamit nem jól végez, nem marasztaljuk el, hanem a sikertelenül végzett műveletet újra bemutatjuk.
- Figyelünk a gyermekek legkisebb fejlődésére és ezen a téren is velük örülünk.

- A gondozás folyamán nagyon fontosnak tartjuk az önállóságra neveléssel kapcsolatos elveink követését, a segítségnyújtás megfelelő időpontját és mértékét.

5.1.2 Testápolás

- A testápolás a gyerekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztaságigényük kialakulását szolgálja.
- A személyi higiénés önkiszolgálásban maguk a gyermekek is aktívan részt vesznek, ezt minden felnőtt azonos módon következetesen gyakoroltatja.
- Hozzászoktatjuk a gyermekeket, hogyha a kezük piszkos lesz, maguktól menjenek kezét mosni, valamint WC használat után és étkezés előtt.
- A gyermek megtalálhatja a jelét az öltözőben, a csoportban, a törölközőn, a fogmosó felszerelésén, a fésűjén.
- Tisztálkodási eszközeit jellel ellátva, megfelelő magasságban helyezük el.
- Mosakodás, kéztörlés, fogmosás, fésülködés, WC használatánál biztosítjuk a felnőtt jelenlétét mindaddig, míg nem biztosak a szükséges szokások sorrendjében.
- Természetesen a kisebbeknél több segítséget nyújtunk, de a rendszeres gyakorlás során arra törekszünk, hogy ez a készség kialakuljon a gyermekekben, és önállóvá váljanak.
- Megismertetjük a gyerekekkel a helyes fogápolás módját, a fogápolási eszközök állapotát, tisztaságát folyamatosan ellenőrizzük, szükség esetén cseréjét jelezzük a szülők felé.
- Állandó helyet alakítunk ki a tiszta és elhasznált papír zsebkendőnek.
- A gyermekeket szükségleteik jelzésére és azok bármikor történő kielégítésére szoktatjuk.

5.1.3 Öltözködés

- A helyes öltözködés során felhívjuk a figyelmet a kényelmes, réteges öltözködés biztosítására, amely óv a sérüléstől, biztosítja a testszellőzést, ugyanakkor tiszta, esztétikus. Hangsúlyozzuk a megfelelő cipő használatát is, amelynél fő szempontunk, hogy kényelmes, a sarok részt jól támasztó, saját, jól szellőző, hajlékony talpú legyen.
- Öltözködés során fokozatosan alakítjuk ki azt az önállóságot, hogy a mindenkori hőmérsékletnek megfelelő ruházatot vegyenek fel.

- A gyermekek önállóságának fejlődését elősegítjük a sorrendiség és szükséges technikák gyakoroltatásával. Figyelembe vesszük egyéni szükségleteiket, öltözködési tempójukat.
- Fontosnak tartjuk az óvodapedagógus és a dajka példáját, megjelenését.
- Az öltözőben található a jellel ellátott zsák, vagy polc, szekrény, stb., melybe a szülők váltóruhát, váltócipőt helyezhetnek el.

5.1.4 Étkezés

- A gyermekek fejlődésének érdekében igényük szerint nagy figyelmet fordítunk a korszerű táplálkozásra, az étkezési ritmus, a kulturált étkezés szokásainak kialakítására, erősítésére.
- A gyermekek részére napi háromszori étkezést biztosítunk, az étkezések közötti legalább két – három óra betartásával.
- A gyermekélelmezést biztosító partner biztosítja az élettani energia- és tápanyagigényeknek megfelelő összetételű és jellegű táplálékot.
- Igyekszünk új ízekkel, az ételek nevével, egyszerűbb ételek elkészítésével megismertetni a gyermekeket (az egészségügyi előírásokat betartva).
- Ösztönözzük a gyermekeket a zöldségfélék, gyümölcsök, főzelékek, rostokban gazdag, gabonapehellyel dúsított kenyér fogyasztásának megszerettetésére.
- Zöldség- és gyümölcsnapok beiktatásával formáljuk a szülők és gyermekek szemléletét. A gyermekek maguk is részt vesznek a gyümölcs- és salátatálak elkészítésében, így lehetőség adódik arra, hogy számukra eddig szokatlan ízekkel és azok elkészítési módjával is megismerkedjenek.
- Étkezések alkalmával egyszerre csak kis ételmennyiséget teszünk a gyermekek tányérjára, ha azt elfogyasztották kapnak újra, a gyermekeket is arra szoktatjuk, hogy egyszerre csak kis mennyiséget vegyenek a tálból.
- Az ízlésesen terített asztal látványa fokozza az étvágyat, egyúttal igényességre, kulturált viselkedésre készítet, ennek érdekében biztosítjuk a kulturált étkezés, az ízléses terítés feltételeit. (terítő, evőeszköz /kanál, villa, kés/, dupla tányér, pohár, szalvéta, kancsó, tál). Az előkészületekbe bevonjuk a gyermekeket önkiszolgálás, illetve naposok részvételével.
- A gyermekek szükségleteinek megfelelően egész nap biztosítjuk a folyadékot: víz, gyógytea

- A kés, villa használatával fokozatosan ismerkednek meg a gyerekek.
- A különféle táplálékallergiás gyermekek megfelelő étkeztetését a konyha dolgozói biztosítják.

5.1.5 Mozgás

- A mozgás jelentős szerepet tölt be az egészséges életmódra nevelésben. A sokféle mozgáslehetőség, melyet a programban biztosítunk, kedvezően befolyásolja az egész szervezet működését.
- A mozgásokhoz kapcsolódó gondozási feladatok elősegítik a helyes higiénés szokások kialakítását.
- A rendszeres örömmel végzett mozgással a gyermekeket egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, és mintát adhatunk a szülőnek is. Ezért alkalmanként a szülőkkel együtt mozgásos programokat szervezünk
- Napirendünkben nagy hangsúlyt fektetünk a szabadban való tartózkodásra. A mindennapi szabad mozgásokhoz biztosítjuk a megfelelő mozgásfejlesztő szabadtéri játékokat
- A gyerekeket életkori szintjüknek megfelelően megismertetjük a mozgásos játékeszközök biztonságos használatával.
- Az eszközöket megfelelő felügyelet mellett, egyéni képességeik és bátorságuk szerint használják a gyerekek.
- Rendszeresen használunk a csoportszobákban is mozgásfejlesztő Igy tedd rá-s eszközöket.(gumi, köté)l
- Szeptembertől májusig terjedő időszakban az időjárástól függően fokozatosan növeljük a szabad levegőn eltöltött tevékenységek idejét, amely a gyermekek mozgásában és egészséges életmódra nevelésében döntő szerepet játszik.
- A változékony időjáráshoz az öltözettel is igazodva (gumicsizma, esőkabát) közvetlenül tapasztalhatják, érezkelhetik gyermekeink az évszakok változását.
- Kihhasználjuk az évszak adta lehetőségeket, a nyári időszakban a nap-és légfürdőzés mellett a vízfürdőzést, a pancsolást is biztosítjuk, azonban a vízfürdőzés önkéntességét tiszteletben tartjuk és az egyéni érzékenységet figyelembe vesszük.

- Fontosnak tarjuk a téli időszakban is a szabad levegőn végzett rendszeres testmozgást, mert ezzel is a gyermek szervezetének ellenálló képességét növeljük.
- A téli hónapokban a szánkózással, hógolyózással, korcsolyázással egészítjük ki a gyermekek edzési lehetőségeit.

5.1.5.1 Mindennapos testnevelés, testmozgás

Az óvodapedagógus feladatai:

- Változatos napi és heti rendben biztosítja a gyermek mozgásigényének folyamatos kielégítését.
- Minden nap szervez mozgástevékenységet (csoportszobában, tornaszobában vagy udvaron, esetleg öltözőben).
- Heti 1 kötelező testnevelés foglalkozást vezet.
- Edzési lehetőséget a testnevelés, környezet, levegő, nap kihasználásával biztosítja.
- Megtervezi a helyet, időt, és a közegekben való mozgást fokozatos terheléssel, figyelembe véve a korosztályok életkori sajátosságait.
- Időjárástól függően (köd, -5 fok, eső, viharos szél esetén nem) napi 1-3 órát levegő és napfényedzést biztosít a fokozatosságot betartva.
- A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építi (kivétel az erős napsugárzás miatt a 11-15 óra közötti időszak).
- A mozgás anyagának kiválasztásához a Bruckner Anita, Gáálné Rabatin Edit, Perge Zsoltné „Négy vándor jár körbe-körbe” című könyvet alkalmazzuk

5.1.6 Pihenés, alvás

- A nyugodt pihenéshez szükséges feltételeket – elalvás előtti szellőztetéssel, meséléssel, dúdolással, bensőséges emocionális kapcsolattal – biztosítjuk.
- A pihenéshez biztosítjuk a szükséges személyi és tárgyi feltételeket, a nyugodt alvást segítő légkört (mese, halk zene).
- A gyermekeknél az eltérő alvásigényeket figyelembe vesszük.
- Megengedjük, hogy a hozzájuk érzelmileg közelálló tárgyakat, játékokat bevigyék az ágyba, így a kevésbé fáradékony gyerekek is nyugalomban töltik a pihenés idejét.

- Az iskolába készülő gyermekek pihenésre fordított idejét a nyári hónapokban lecsökkentjük, ezzel készítjük őket elő a kisiskolások napirendje szerinti életre.

5.1.7 Egészség védelme, edzése, óvása, megőrzése

- Az egészséges életmód jó szokásainak megalapozása egyben a gyermekek megóvását is segíti.
- Fontosnak tartjuk a higiénés szabályok betartását, a gyakori szellőztetést, portalanítást, fertőtlenítést, a gyermekek bevonásával a környezet tisztántartását.
- A környezetalakításnál törekszünk a családi, ízléses, biztonságos feltételek megteremtésére.
- Eszközeink, bútoraink megfelelnek a gyermekek testméretének, biztonságosak, lehetővé teszik a játék – és mozgásigényük kielégítést.
- Óvodáink belső tereinek kialakítását az egyszerűség, a célszerűség jellemzi.
- Tágas, világos csoportszobáink esztétikusan, gyermekméretű bútorokkal berendezettek.
- A játékszereket nyitott polcokon, a gyermekek számára jól látható, elérhető helyeken tároljuk.
- A csoportokban kisebb kuckókat alakítottunk ki, ahová visszavonulhatnak a gyerekek, ha hangulatuk, játékuk úgy kívánja.
- Babaszobáink, babakonyháink „igazi” kis háztartási eszközökkel felszereltek.
- A mesesarokban alacsony polcon találhatóak a könyvek, amelyeket tetszés szerint nézegethetnek.
- Esztétikus, parkosított, udvaraink sokféle lehetőséget nyújtanak a változatos tevékenységekhez.
- A szabad mozgás lehetőségét a természetes anyagokból készült mozgásfejlesztő játékokkal biztosítjuk.
- Udvaraink nagy része füves terület, de megtalálható a homokos és szilárd burkolatú, árnyékos és napos rész is.
- Az óvodában megbetegedett gyermeket felnőtt gondozásával elkülönítjük mindaddig, míg szülei meg nem érkeznek.

- A fertőzések terjedését fokozott odafigyeléssel, edzéssel, szellőztetéssel, a személyes holmik használatával, a higiéniai szokások fokozottabb betartásával igyekszünk megakadályozni.
- Dolgozóinknak az előírásoknak megfelelő ruha és cipő használata kötelező.
- A felnőtt dolgozók feladata, hogy igényes legyen megjelenésük, viselkedésük, igyekezzenek követésre méltó modellt nyújtani, jó benyomást kelteni mind a gyermekekben, mind a szülőkben. Ez ugyanis nemcsak az esztétikai nevelést, de a szülők bizalmát is alapvetően befolyásolja.
- Az ünnepek előtt a külső megjelenítésre kiemelt figyelmet fordítunk. Az ünnepi érzelmek és az ünnepi hangulat erősítését az egész óvodában megjelenő dekorációval is fokozzuk.

A fejlődés várható jellemzője óvodáskor végére:

- A testápolási teendőket a szokásoknak megfelelően, önállóan, felszólítás nélkül végzik.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, óvják, rendben tartják és helyére teszik azokat.
- Készség szintjén kiszolgálják magukat, ismerik az eszközök rendeltetésszerű használatát.
- Esztétikusan terítenek, étkezés közben kulturáltan viselkednek.
- Tevékenységüket – egyéni fejlettségükhöz mérten – meg tudják fogalmazni.
- Teljesen önállóan öltözködnek, a ruhájukat ki-be gombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- A ruhájukat esztétikusan, összehajtva a polcukra helyezik.
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, gondozottságára.
- Megismerik saját igényeiknek, képességeiknek korlátait, fejlődnek személyiségvonásaik, (önfegyelem, kitartás, tolerancia) testi képességeik.

Védő-óvó előírás:

- az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírás
- a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrások
- tilos és elvárható magatartásformák

A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően kell ismertetni. Az ismertetés ténye a csoportnaplóban kerül dokumentálásra.

Az óvoda házirendjében vannak meghatározva azok a védő, óvó előírások, amelyeket a gyermekeknek az óvodában való tartózkodás során meg kell tartaniuk. A gyermekbalesetek

megelőzése érdekében illetve bekövetkezésekor ellátandó feladatok az SZMSZ-ben kerültek rögzítésre. Elsősegély doboz a felnőtt öltözőben található.

Az óvoda berendezése, eszközei csak a baleset megelőzés szempontjai alapján történt vizsgálat után kerülnek használatba, állapotuk folyamatosan ellenőrzésre kerül.

5.2 Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés

Az érzelmi, az erkölcsi, a közösségi nevelés biztosítása során figyelembe vesszük, hogy az óvodáskorú gyermek személyiségében az érzelmek dominálnak, magatartására az érzelmi vezéreltség a jellemző.

Cél:

- A gyermekek biztonságérzetének, önbizalmának erősítésével a társas kapcsolatok elősegítése, pozitív személyiségjegyek megerősítése.
- A gyermekek erkölcsi érzelmeinek, tulajdonságainak alakítása, erkölcsi értékrendjük megalapozása.
- A különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelés.
- A gyermekek személyi és tárgyi környezetéhez való érzelmi kötődésének kialakítása.
- A szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet iránti kötődés elősegítése.
- Szociális érettség alakítása, az iskolába lépéshez.

Feladat:

- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, modellértékű, befogadó attitűd,
- Családias légkör megteremtése az óvodakezdéstől az óvodáskor végéig
- Pozitív érzelmi töltésű kapcsolatok kialakítása, megerősítése
- Az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre tudjon rácsodálkozni
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése megfelelő szakember segítségével
- A különféle problémákkal küzdő gyermekek támogatása abban, hogy szorongásaikat, félelmeiket játékban és más tevékenységekben kiélhessék.

- A peremhelyzetre sodródó gyermekeknek segítése, hogy önmagukat el tudják fogadni, illetve mások is elfogadják őket.
- Olyan feladatok adása a gyermekeknek, melyekben felelősségérzetük megerősödhet, fokozódik magabiztosságuk, önbecsülésük.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése a pozitív énkép, önbizalom, kommunikáció, együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.

A nevelés tartalma:

- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerjék meg az óvodát. A szülők fokozatos időcsökkenéssel vesznek részt ebben a folyamatban a gyermek egyéni igényei szerint (lehetőleg maximum két hét alatt). Így betekinhetnek az óvoda szokásrendjébe, belső életébe, ezzel könnyebbé tesszük a gyermek számára az új környezet elfogadását.
- A szülők elmondása alapján megismerkedünk az otthon kialakult szokásaikkal.
- A befogadás ideje alatt a szülőkkel együtt próbáljuk megteremteni a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez.
- Az óvodába érkező gyermekkel megismertetjük a csoportszobát, udvart, kiszolgáló helyiségek elhelyezkedését, funkcióját, rendjét, hogy biztonsággal tájékozódhassanak, mozoghassanak.
- Az óvodába lépés napjától kezdve játékos formában gyakoroltatjuk a különböző tevékenységeket, figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességeit, tempóját.
- Figyelembe vesszük a gyermekek egyéniségét, fejlettségét, tempóját, szokásait és ennek megfelelően egyénre szabottan végezzük feladatainkat. Az első perctől személyes kapcsolattal, mesével, dallal, ölbeli játékokkal kedveskedünk a kicsiknek.
- Nagy figyelmet fordítunk a délutáni pihenésre, ilyenkor különös gyengédséggel vesszük körül a gyermekeket, leülünk ágyukra, simogatjuk, nyugtatjuk a félénkebb gyermekeket
- Minden gyermeknek saját jellel ellátott öltözőszekrényt, polcot biztosítunk, ahol személyes eszközeit, tárgyait elkülönítve őrizheti.
- A csoportszobákat, egyéb helyiségeket esztétikus, célnak megfelelő berendezési tárgyakkal, harmonikus, nyugodt összhatást keltő színekkel, anyagokkal rendezzük be és dekoráljuk.
- Minden gyermeket külön egyéniségként fogadunk el és fogadtatjuk el gyermektársaival, minden egyes gyermeket pozitív oldaláról megközelítve.

- A családi légkörben folyó nevelés végigkíséri a gyermekeket. Sok közös élményt, gazdag, tevékenykedtető életet biztosítunk
- Nagy hangsúlyt fektetünk a felnőtt – gyermek társalgására, ehhez biztosítjuk a délelőtti játékidőben a személyes perceket, ahol lehetőség nyílik a saját élmények megbeszélésére.
- Ezekben a beszélgetésekben a mások és a saját érzéseik megfogalmazásával igyekszünk kialakítani a másik megbecsülésének, értékelésének, elfogadásának érzését.
- Nevelésünk során nagy hangsúlyt fektetünk a humorra, hisz a vidámság, jókedv a gyermek fontos lételeme és kiváló nevelési eszköz is.
- A felnőtt – gyermek kapcsolatok elmélyítését óvodáink közös rendezvényeivel is biztosítjuk pl. intézményi évfordulók, farsangolás, kirándulások, gyermeknap, sportdélutánok, néphagyományok felelevenítése, vetélkedők, rajzpályázatok stb.
- A csoportok hagyományaival mélyítjük a gyermekek összetartozását (pl. névnapok, születésnapok, anyák napja, kirándulások).
- Közös ünnepeink bensőséges hangulatban zajlanak, melyet fokozott várakozás és készülődés előz meg (pl. Mikulás, advent, karácsony).

A fejlődés várható jellemzője az óvodáskor végére:

- A gyermekek szívesen járnak óvodába, ragaszkodnak társaikhoz és a felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- Megjelennek viselkedésükben az óvoda által közvetített erkölcsi értékrend szerinti viselkedési formák, s annak betartására gyakran társaikat is figyelmeztetik.
- Konfliktushelyzetben törekednek a mindkét fél számára elfogadható megoldásra, szükség esetén kérik a felnőtt segítségét.
- Képesé válnak az udvariassághoz-, az illemhez tartozó szokások betartására, alkalmazására.
- Megfelelő akaratú tulajdonságokkal, feladattudattal rendelkeznek (önálló, fegyelmezett, kitartó, megfelelő munkatempóban tevékenykednek).
- Megfelelő önbizalommal, önállósággal, önértékelő képességgel rendelkeznek.
- Képesek az önálló problémamegoldásra, a kudarcélmény elviselésére.
- Igényévé válik a tevékenységekben való részvétel és együttműködés.
- A tevékenységeket türelmesen, a megbeszéltek alapján befejezi.

- Rövid ideig képes nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatni a felnőtteket, a gyermekek közléseit.
- Szavak nélkül is érti környezete jelzéseit, érzéseit.
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek társaiknak, együtt éreznek a közösség tagjaival. A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben.
- Az énkép,- önismeret,- önértékelés fejlődése révén képesek az önálló helyzetmegoldásokra, önérvényesítésük a társas kapcsolatban elfogadható módon történik.
- Képesek egymáshoz alkalmazkodni, toleránsan viselkedni, a másikat elfogadni.
- Ismerik saját képességüket, tudják értékeiket, de azt is meg tudják fogalmazni, melyek a hiányosságaik.
- Koruknak megfelelően kialakult a felelősségérzete, képes egyszerű döntések önálló meghozatalára.
- Szívesen kommunikálnak, véleményüket bátran elmondják.
- Erkölcsi érzelmük fejlett, megtanulják az érzelmek kezelését.
- Erkölcsi értékrendszerük (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) megalapozódik.
- Késleltetni tudják szükségleteik kielégítését, megfelelő önfegyellemmel rendelkeznek.
- Megalapozódnak azok a szociális, érzelmi, értelmi képességeik, melyek biztosítják számukra a sikeres iskolai beilleszkedést.

5.3 Anyanyelvi, értelmi fejlesztés

Az anyanyelvi nevelés a gyermek kommunikációs képességeinek fejlesztése, szerves része óvodánk nevelő munkájának – valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelvi nevelés kiemelkedően fontos eszköze a vers és a mese – ezek beszédnevelő, szókincsfejlesztő és én,- erősítő hatásukon túl a gondolat és az élőbeszéd összefonódása révén a gyermeki fantázia és kreativitás forrásai.

Anyanyelvi nevelésünkben kitűzött feladataink megvalósításában elsődleges szempontunk a játékosság, a kellemes időtöltés, az együttes élmény biztosítása.

Cél:

- a gyermekek anyanyelvi és kommunikációs készségének fejlesztése.
- nyitott, magabiztos, jó kommunikációs képességgel rendelkező gyermekek nevelése.
- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása
- értelmi képességek (érezkelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreativitás fejlesztése.
- a beszédhibák felismerése, logopédiai segítségnyújtás.
- a gyermekek kíváncsiságára, megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére alapozva, a mikro és makro környezetében szerzett tapasztalataira építve a gyermeki gondolkodás fejlődésének elősegítése.
- az iskolai alkalmasság elősegítése, az iskolai kommunikációs kudarcok megelőzése.
- a beszédészlelés, beszédértés, szóbeli emlékezet fejlesztése.
- Szókincs (relációs és általános) gyarapítása, szófaji gazdagság megalapozása.

Feladat:

- Derűs, nyugodt légkör biztosításával a gyermekek beszédkedvének fokozása, a gyermekek nyelvi képességének fejlesztése anyanyelvi játékokkal és a felhasznált irodalmi anyag igényes összeállításával.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés tartalmi megvalósítása

- A beszédképesség fejlesztését jó óvodai légkörben, beszédhelyzetek teremtésével, beszélőkedv fokozásával, anyanyelvi játékokkal valósítjuk meg.
- A gyermekek beszédét, kérdését, megfigyelését, véleményét, élményét érdeklődéssel fogadjuk, reagálunk rá.
- Különböző beszédhelyzeteket teremtünk, melyek életkortól és nyelvi fejlettségtől, érdeklődéstől függőek (pl. bemutatkozás, megszólítás, köszönés, mese befejezése-, kitalálása, stb.)
- A gyermekek szókincsét, beszédképességét életkoruknak megfelelő új szavakkal gazdagítjuk.
- A kötetlen beszélgetések során olyan légkört teremtünk, ahol a gyerekek szívesen megnyilvánulnak, ahol bátran és sokat kérdezhetnek. A gyerekek szókincsét, szókészletének

bővítését tapasztalatainak élményeinek kihasználásával fejlesztjük. Mi is sokat kérdezőnk, ezzel is ösztönözve őket a beszédre.

- A nyelvi kifejezőképességet különböző hangutánzásokkal, az érzelmi állapot változását hanglejtésekkel, hangszín és beszéd gyorsaság változtatásával fejlesztjük.
- A nyelvi kommunikációs fejlesztésünk elsődleges eszköze az óvodapedagógus helyes mintaadása. Ezért hangsúlyt fektetünk a nyelvtanilag hibátlan helyes ejtésre, kifejezésre. Érthető, színes, szemléletes nyelvi fordulatokban gazdag, példaadó beszédre.
- Óvodánkban a logopédus évente felméri a gyermekek beszédfejltségét, kiszűri a beszédhibás gyermekeket. Tudatosan és tervszerűen, szakszerűen, speciális gyakorlatok igénybevételével korrigálja a beszédhibákat és fejleszti a gyermekek beszédét. A családokkal felveszi a kapcsolatot: tájékoztatja a szülőket gyermekük beszédállapotáról, bevonja őket a beszédfejlesztés otthon is gyakorolható feladataiba.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában mondja el.
- Életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal fejezi ki magát, minden szófajt használ, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat.
- Különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot.
- A kommunikatív jeleket értve és használva képes a folyamatos beszédre.
- Hallása, fonémahallása kielégítő, szókincse életkorának megfelelő.
- Kialakul a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéde.
- Figyelmesen meghallgatja és megérti mások beszédét, az alapvető metakommunikációs jelzéseket felfogja, alkalmazza.
- Képes a figyelemmegosztásra-, átvitelre, a szándékos figyelemre.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodása mellett az elemi fogalmi gondolkodása is kialakulóban van.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.
- Képes a magán- és mássalhangzókat szöveggörnyezetben felismerni, azokat megnevezni
- Auditív és vizuális képességei optimálisan fejlett
- Képes a nonverbális jelek megértésére

- Kialakul beszédfigyelme
- Differenciált észlelése kifinomult
- Érzékelése pontos
- Felismeri és megfogalmazza az egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket
- Figyelemösszpontosításra képes
- Reprodukív emlékezettel rendelkezik
- Fogalmi gondolkodása kialakult

5.4 Környezet védelme, megóvása, környezettudatos magatartás megalapozása

A környezet megismerését óvodai nevelésünk egészében érvényesülő folyamatként kezeljük

Cél:

- a környezet fontosságára nevelés
- holisztikus látásmód formálása
- az óvónők, dajkák, szülők - tudatának formálása
- a környezettel való harmonikus kapcsolatot kialakítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása
- az óvoda környezetének kialakítása, gondozása.
- környezettudatos magatartásra nevelés: takarékoság, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás.
- a természet mélyebb megismerésével és védelmével kapcsolatos jeles napokat
- a környezet fenntarthatóságára nevelés erősítése.

A fenntarthatóságra nevelés jegyében a környezettudatos magatartás kialakítását, megalapozását, programunk elsődleges feladatként határozza meg.

Óvodai környezetünk (külső – belső) kialakítása, a berendezés, a különféle eszközök és kiemelten a gyermekeket körülvevő felnőttek pozitív példával szolgáló jelenléte, segítőkészsége meghatározó az óvodáskorú gyermekek környezettudatos szemléletmódjának kialakításában.

Célunk a környezettudatos magatartás megerősítése mellett tapasztalati úton történő ismeret és élményszerzés biztosítása a gyermekeknek. A környezettudatos életvitel megalapozásához szükséges szokás- és viselkedési formák kialakítása.

Ennek érdekében kiemelt figyelmet kap az újrahasznosítás, a szelektív hulladékgyűjtés helyi megvalósítása, a takarékoság és a természetvédelem. Természetesen mindezt az óvodások életkori sajátosságait figyelembe véve, sok-sok tevékenység és játék közben valósítjuk meg.

Feladatunk:

- Takarékoság a mindennapi életben.
- Az energiatakarékoság fontossága, lehetőségei a mindennapjainkban és óvodában.
- A takarékosabb energiafelhasználás tudatosítása
- A tisztálkodás során a vízzel való takarékoság

Távlati céljaink közt szerepel, hogy a gyerekek minél tudatosabban figyeljenek környezetükre, természeti erőforrásainkat mértékkel használják.

A csoportszobákban és az udvaron is kialakítottuk a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségét, a papír, műanyag, kommunális hulladék különválasztásával.

5.5 Egészséges táplálkozás

Az óvodásgyermek fejlődési között kiemelt jelentőségű a gyermek egészséges táplálása. A gyermeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alapélelmiszer-csoport mindegyik tagjából kell fogyasztania. Az alapélelmiszer-csoportok között a következőket tartjuk számon:

- kenyér, pékáru, tésztaféle, rizs
- gyümölcs, zöldség,
- hús, hal, tojás,
- tej és tejtermék,
- olaj, margarin, vaj, zsír.

Az óvoda és a pedagógus feladata:

- kulturált körülmények között a fogásokat folyamatosan felszolgálja
- az étkezés végén az asztalok rendjének helyreállítását irányítja
- megkedvelteti az ízeket
- életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa és kés helyes használatával ismerteti meg a gyerekeket
- fokozottan ügyel a táplálék érzékeny gyermekek diétájára
- évente több alkalommal gyümölcs és zöldség napot tervez
- játékos alkalmat teremtenek arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. salátakészítés)
- új ízekhez szoktatás
- az eltérő étvágyak tiszteletben tartása, törekvés a szélsőségek csökkentésére
- a folyamatos folyadékszükséglet biztosítása
- a kulturált étkezésszokássá alakítása (önkiszolgálással, naposi munkával)

5.6 Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyerek védelme a gyermek családban történő nevelésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői, vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Feladatok:

- Minden olyan törvényi rendelkezést figyelembe veszünk, amelyek a gyermeki jogok és a családvédelem szempontjából meghatározóak.
- Biztosítjuk a gyermekek számára az óvodai nevelést, a teljes óvodai életet, a foglalkozáson való részvételt, melyek által a gyermekek érzelmileg, értelmileg, mentálisan eléri az iskolába lépés feltételeit.

- Veszélyeztettség esetén segítséget nyújtunk a veszélyeztető helyzet elhárításához, és a gyermek saját családjában történő további nevelkedéséhez.
- Fajra, nemre, színre, nyelvre, vallásra, származásra való tekintet nélkül hátrányos megkülönböztetést nem teszünk, a gyerekeket egyenlő bánásmódban részesítjük, hiszen a különbségtétel, kizárás, korlátozás, vagy kedvezés hátrányos megkülönböztetésnek minősül.
- A gyermek jogainak érvényesítése, személyiségfejlődésének elősegítése, nevelése, gondozása, ellátása, erkölcsi, anyagi érdekvédelme a rendelkezésünkre álló pedagógiai, szociális és jogi eszközökkel.
- Az óvodai és családi nevelés összehangolásával a nevelőpartneri viszony megteremtése és fenntartása.
- Hátrányos helyzetű gyerekek differenciált fejlesztése, szempontok szerinti szűrése.
- Preventív gyermekvédelem lehetőségeinek kihasználása, az óvoda védő, óvó funkciójának erősítésével.
- A nehéz családi-szociális háttérrel rendelkező, beilleszkedési és tanulási zavarral küzdő gyerekek problémáinak feltárása, lehetőség szerinti megoldása, kompenzálása.
- A különféle érzékenységben, betegségben szenvedő gyermekekre tudatos odafigyelés.
- Szorosabb kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolat fenntartás a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Polgármesteri Hivatal illetékesével.
- A veszélyeztetett gyerekek kiszűrése, nyilvántartása.
- Védő-óvó intézkedések megtétele, jelentéskészítés az illetékeseknek.
- A normatív és rászorultsági támogatás havi felhasználásának pontos vezetése a határidők betartásával.
- Családlátogatások megszervezésen a problémás esetekben, hosszabb idejű hiányzás esetén.
- Kapcsolattartás megszervezése a nevelési intézményekkel, pedagógiai szakszolgáltatás intézményeivel, egészségügyi szervekkel, gyermekjóléti szolgálattal.
- Differenciált nevelés, speciális fejlesztőmunka megszervezése, a fejlődésben lemaradt, átlagtól eltérő gyermekek esetében.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Célirányos képességfejlesztés kiscsoporttól
- Érzelmi, akarati életük formálásával a magatartászavar csökkentése, kiküszöbölése.
- Speciális fejlesztés a természetes megfigyelés, vizsgálatok alapján gyenge
- Teljesítményt nyújtó gyermekeknél.

Fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Egyénre szabott folyamatos fejlesztőmunkával csökken, vagy megszűnik a gyermek egy-egy területen történő lemaradása.
- Fejlődnek mindazok a készségek, képességek, amelyek az iskolai életbe való probléma mentes beilleszkedéshez, a korai kudarcélmények elkerüléséhez nélkülözhetetlenek.
- A gyerek egészséges önbizalmat kap, pozitív énképe erősödik, a diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettségének esélye csökken az iskolában.

5.7 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A gyermekeink szociális háttere igen szélsőséges képet mutat.

Munkánk tervezésénél figyelembe kell vennünk az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit éppúgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyereket nevelő, esetleg csonka családokét.

Különösen nagy a felelősségünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek nevelésében.

A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek célja:

A hátrányos és a halmozottan hátrányos gyermekek érdekében tett intézkedésekkel, gyermek központúsággal, családorientált szemlélettel, az együttműködések elősegítésével az

esélyteremtés növelése, valamint a gyermekek összetett személyiségfejlődésében bekövetkezett pozitív változások elősegítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Anyagi támogatás lehetőségeinek felkutatása.
- A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása.
- Praktikus ismeretek elsajátíttatása.
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása.
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés.
- A mozgás és a sport sajátos eszközeivel kialakítani az alapvető mozgás - és feladatmegoldó képességet, az egészséget értéknek tekintő gondozásmódot, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét.
- A szülőkkel - a gyermeküket is elhanyagoló családokkal való - együttműködésre készítő kapcsolattartás erősítése.

Szülőknek felajánlott segítség

- Sportolási lehetőség az óvodában
- Játékos, ismeretterjesztő foglalkozások
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről a szülői értekezleten, fogadó órákon,
- írásos tájékoztatón keresztül
- Szülőkkel közös programok

Anyagi támogatás lehetősége

- étkezési hozzájárulás biztosítása
- ruhák adományozása (lehetőség megteremtése)
- pályázatok útján nyert támogatások elosztása

5.8 A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A helyi esélyegyenlőségi és egyenlő bánásmód program kialakításkor figyelembe vettük:

- az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni
- az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket a 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni
- a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről alapelve, hogy a gyermekekkel kapcsolatos döntések, intézkedések meghozatalakor az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

Az intézménynek az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében a következő feladatai vannak:

- az óvodai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása
- az óvoda azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban ellátandó feladatok leírása, melyek segíti az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását
- a szülők jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése
- a gyermekek jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel

kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása

- a gyermekek fejlődésének értékelése

A pedagógus feladata:

- a jogait úgy gyakorolja, hogy figyelembe veszi a gyermeki esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód követelményét, így pl.a foglalkozás anyagát, a nevelés módszereit az adott csoport igényének megfelelően határozza meg,

- alkalmazza a differenciált nevelést
- a hátrányos megkülönböztetés nélkül, objektíven értékeli a gyermekek teljesítményét
- támogatást és biztatást ad a nem megfelelő családi háttér miatt kudarcokkal

küzdő gyermekek számára

- a kötelezettségeit úgy teljesítse, hogy a gyermek veszélyeztettségére utaló jeleket észlelni tudja
- ellássa a gyermeki jogokkal kapcsolatos tájékoztatási feladatokat
- segítse a gyermek felkészítését az iskolába lépésre
- a gyermek személyisége megfelelő irányban fejlődjön
- mindent elkövessen azért, hogy a nem megfelelő családi háttérrel rendelkező

gyermek személyiségfejlődése kielégítő legyen, ehhez javasolhatja szakintézmények igénybevétele

- a pedagógusnak szükség esetén javasolnia kell a gyermek megfelelő személyiségfejlődése elősegítése céljából a szakintézmények bevonását

- a szabadidős tevékenységeket a személyiségfejlődés eszközeként tekintse, annak megfelelően irányítsa, szervezze meg, célirányosan használja fel

Fejlődési szempontból fontos a jó családi légkör, támogató szülői magatartás, a tágabb környezet elfogadó attitűdje, a kortársközösség pozitív hatása.

Óvodánk biztosítja az esélyegyenlőségi, egyenlő bánásmód program intézkedéseinek megvalósítását. Folyamatosan figyelemmel kísérjük a gyermekek helyzetét. Kapcsolatot tartunk, együttműködünk a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

Az óvoda lehetőséget biztosít a szülők számára az óvodai esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód megsértésével kapcsolatos panasztételre.

Szülői bejelentés, panasz esetén az óvoda minden panaszt kivizsgál, a panaszt és a vizsgálat eredményét írásban rögzíti.

A panasztételi eljárás lefolytatásáért és az eljárás eredményéből következő döntések végrehajtásáért az igazgató felel.

Az óvoda igazgatója tájékoztatja a fenntartót az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód megsértésével kapcsolatos minden panasztételről.

6. Óvodai tevékenységformák

- Játék
- Verselés, mesélés
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, mintázás, kézi munka
- Mozgás
- A külső világ tevékeny megismerése környezeti tartalmakkal
- A külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalmakkal
- Munka jellegű tevékenységek
- A tevékenységekben megvalósuló tanulás

6.1 Játék

A játék a legfőbb személyiségfejlesztő eszköz az óvodás gyermek életében. Ebben minden tanulási tartalom, ismeret, jártasság, készség megjelenik.

A játékot pedagógiai szempontból azért tartjuk fontosnak, mert általa a gyermek kiélheti, feldolgozhatja az életben előforduló szituációkat.

Cél:

- Legyen öröme a játékban, bontakozzon ki egyéni vágyaik és ötleteik, szabadon és kreatívan használják a rendelkezésre álló eszközöket.
- Az óvodai élet egészét átszövő játéktevékenység biztosításával a tapasztalatok többszöri átélése, a gyermekek egyéni vágyainak és kreatív ötleteinek kibontakoztatása, kompetenciáinak fejlesztése.
- Szociális, társas viselkedésének, magatartásának formálása, érzelmi, akarat tulajdonságainak alakítása.

Feladat:

- Nyugodt, érzelmi biztonságot adó légkör megteremtése a folyamatos, szabad játék elsődleges biztosításával.

- Ingergazdag, cselekvésre inspiráló, a gyermek kíváncsiságát felkeltő, esztétikus, harmóniát sugárzó környezet kialakítása.
- A játékok a gyermekek által jól látható és elérhető helyen történő elhelyezése.
- Az óvodáskorban megjelenő játékfajták tartalmának, minőségének gazdagítása.
- A játéktér olyan mobilizálható kialakítása, hogy a gyermekek játékigényüknek megfelelően azt maguk is szabadon átrendezhessék.
- A napi tevékenységek során a mozgásos játékok beiktatása az ehhez szükséges feltételek biztosítása / megfelelő légkör, hely, idő, eszköz /.
- A pozitív érzelmek, a közlési vágy felerősítésével a helyes magatartás gyakorlása, elfogadható viselkedési szabályok kialakítása.
- A gyermekek játékválasztásának, szabad képzettársításának tiszteletben tartása.
- A szűkebb és tágabb környezetben szerzett tapasztalatok, élmények, ismeretek feldolgozásának, újbóli átélésének biztosítása a szabad játékban és a játékba integrált tanulás során.
- A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével.
- Változatos játéklehetőségek ismétlésével a gyermekek önállóságának, kitartásának, érzékszerveinek pontosabb működésének fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztését szolgáló játékszerek beszerzése, készítése.

A játék tartalma:

- Óvodáinkban derűs, nyugodt légkört biztosítunk a kötetlen játékhoz.
- A gyermek maga dönti el kivel, milyen játékot játszik, milyen eszközt választ.
- A szabad társválasztás magába foglalja a félrehúzódás, az egyedüllét lehetőségét is.
- Mi teremtjük meg azt a játékos, oldott, kreatív légkört, amelyben a gyermekek az elképzeléseiket valóra tudják váltani.
- Olyan szokásokat, szabályokat alakítunk ki, ami segíti a rugalmas, oldott légkör fenntartását, a szabad játékot

- A gyermekek játszóhelyeit úgy alakítjuk ki, hogy figyelembe vesszük az adott korcsoport gyermekeinek játékszükségletét. Állandó és változtatható kuckókat és sarkokat hozunk létre, amit később a gyermekek is átalakíthatnak a játékkörülménynek megfelelően.
- Eszközeink esztétikusak, balesetmentesek, fejlesztőhatásúak. Színben, méretben, funkciójában megfelelnek a gyerekek igényeinek, életkori sajátosságainak. A játék kiválasztásánál fontos szempont, hogy gyermeki érdeklődést felkeltő, igényes, jó minőségű, esztétikus, változtatható és fejlesztő hatású legyen.
- Eszközállományunkat folyamatosan bővítjük, egyrészt a szerepjátékokhoz és az esztétikai neveléshez szükséges kellékekkel, másrészt az értelmi képességeket fejlesztő játékokkal.
- Folyamatos napirendünk jól biztosítja, hogy a gyermekek minél hosszabban, megszakítás nélkül tudjanak elmélyülten, kreatív módon játszani, legyen lehetőségük a játék nyugodt befejezésére.
- A csoportszobában minden játéknak megvan a maga helye, pl. az ábrázolási tevékenységekkel kapcsolatos eszközök egy adott helyen találhatóak. A báboknak és a dramatizáláshoz szükséges kellékeknek is meghatározott helye van.
- A gyermekek kedvenc játszóhelye a csoportszobán kívül az óvoda udvara.
- A külső környezetben elsősorban nagymozgásos tevékenységekre ösztönözzük őket. Ide tartoznak a következők: fogócskák, futójátékok, labdajátékok, szembekötődő, ugró - és szökdelő játékok, ügyességi - és versenyjátékok. Különösen fontos, hogy tiszta levegőjű területen játsszák.

Eszközeink esztétikusak, balesetmentesek, jó minőségűek, motiváló és fejlesztőhatásúak.

Eszközállományunkat folyamatosan bővítjük, egyrészt a szerepjátékokhoz és az esztétikai neveléshez szükséges kellékekkel, másrészt az értelmi képességeket fejlesztő játékokkal.

Az óvodapedagógus feladata:

- A játék figyelemmel kísérése, hogy a gyermekek hogyan közelednek egymáshoz, kik játszanak együtt, milyen irányban halad a játéktéma, hogyan oldják meg a konfliktusokat, tiszteletben tartják-e egymás játékát, udvariasan viselkednek-e a játék során.
- A gyermekek játékának segítése ötleteivel. Kezdeményező, partner és egyben játszótársa is legyen a gyermeknek.
- Saját készítésű kiegészítő eszközökkel a gyermekek játéktevékenységének továbbfejlesztése.

- A bátortalanok és ötletszegény gyerekek támogatása. A segítség azonban csak olyan szintű és mértékű legyen, melyre az adott gyermeknek szüksége van.
- A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása. Csak akkor avatkozzon bele, ha a gyermekek durvák, egymás testi épségét veszélyeztetik. A játékelrakást, rendrakást rugalmasan kezelje. A játékot annyira pakoltassa el, hogy a következő tevékenységet ne zavarja.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek játéka a gyakorló játék szintjéről a szerepjáték szintjére fejlődik.
- Játékukban leggyakrabban a szerepjáték jelentkezik melyben képesek szerepeket vállalni, megosztani, arról lemondani.
- Élményeik, ismereteik alapján, változatos módon képesek kitartóan, több napon keresztül egyugyanazon játéktémában együtt játszani.
- Elfogadják játszótársaik elgondolásait, alkalmazkodnak a szabályokhoz.
- Képesek közösen játékot tervezni, szerepeket kiválasztani.
- A játszócsoportok között tartós és szoros kapcsolat alakuljon ki.
- Társas kapcsolataikban érthetően és kulturáltan kommunikálnak.
- A gyermeknél kialakulnak azok az érzelmi – akarati tulajdonságok, melyek alkalmassá teszik a közösségben való sikeres eligazodásra. (pl. türelem, együttérzés, segítőkészség, kitartás, küzdeni tudás, stb.)
- Kedvelik a bonyolultabb szabály és konstrukciós játékokat, alkalmazkodnak egymáshoz, betartják a szabályokat.
- Az élményhelyzetek reprodukálása közben építenek, szerelnek, szerkesztenek.
- Óvodáskor végére ismernek 3-4 szabályjátékot, egyedül tudják azt levezetni, közösen őrkdnek a szabályok betartása fölött.
- Ismernek 4-5 képességfejlesztő játékot, mely játékok során kialakul az egészséges versenyszellem.
- Önállóan kezdeményezik a barkácsolást az általuk gyűjtött természetes anyagok felhasználásával, amit beépítenek más játéktémába is.
- Önállóan választanak bábokat kedvelt mesékhez, történeteikhez.

- Saját élményeik eljátszásához elkészítik az egyszerű bábokat.

6.2 Verselés, mesélés, bábozás, drámajáték

Cél:

- A gyermekek érzelmi, etikai fejlődésének biztosítása, a pozitív személyiségjegyek megalapozása.
- A nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása.
- A korosztálynak megfelelő irodalmi élmények nyújtásával az irodalmi érdeklődés felkeltése, az irodalom megszerettetése.
- A magyar kultúra értékeinek átörökítése.

Az óvodapedagógus feladata:

- Optimális körülmények biztosítása a mesehallgatáshoz.
- A 3-7 éves korú gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi mellett ismerkedjenek meg a gyermekek a klasszikus és a kortárs irodalmi alkotásokkal is.
- A mindennapos mondókázásra, verselésre bátran válaszunk a magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag tárházából.
- Népköltészeti alkotások (mondókák, rigmusok, mesék, népszokások) segítségével a magyar nép „ízese” nyelvezetének bemutatása, feledésbe merülő szavak felelevenítése.
- Változatos irodalmi élmények biztosításával, átélt előadásmóddal, az irodalmi nevelés eszközeivel a gyermekek pszichés beállítódásának pozitív alakítása, személyiségformálása.
- Meseválasztásunkkal segítsük elő a gyermek értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését.
- A vers - mese, dramatikus játék útján a gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése kiegészítve a báb személyiségfejlesztő hatásával.

- A bábozás és dramatizálás eszközeivel tárjuk fel a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedési formákat.
- Példamutató beszéddel, helyes stílussal, változatos szóhasználatral olyan modell nyújtása, melyet a gyermekek szívesen utánoznak.
- Személyes példaadással a gyermekek ösztönzése dramatizálásra, önálló előadásra, saját vers és mesealkotásra, annak mozgással való kombinálására.
- A gyermekek fogékonyságára építve az anyanyelv szépségének felfedeztetése. (szókincs, kifejezőkészség, helyes hangsúlyozás, és ritmusérzék fejlesztése)
- Az óvodai élet minden területén kiemelten kezelje a hátrányos helyzetű gyerekek anyanyelvi nevelését, fejlesztését.

A fejlesztés tartalma:

- Csoportjainkban igényesen kialakított mesesarkok találhatóak, ahol színes mesekönyvek, bábok, fejmaszkok inspirálják a gyerekeket az irodalmi művek befogadására, élményeik sajátos megjelenítésére.
- Az egész évi anyag kiválasztásánál törekszünk arra, hogy anyagunk tartalmát tekintve az évszak hangulatát kifejező, az ünnepek köszöntését szolgáló, állatokról szóló, tréfás, humoros hangulatú, tündérvilágot megjelenítő, a mai életet ábrázoló, aktualitásnak megfelelő legyen.
- Témaválasztásunk gerincét a magyar népmese kincse adja, de előszeretettel használjuk Bajzáth Mária mesegyűjteményét is. Szívesen egészítjük ki a meséket zenei elemekkel.
- Az élmények újbóli átélése érdekében többször, különböző módszerrel mesélünk el egy-egy mesét. Így alakul ki a gyermekben a szereplő helyzetébe való beleélő képesség, a cselekmény felelevenítésére irányuló igény.
- A mese többszöri meghallgatása és az óvónő bábjátékának hatására a gyerekek képesek először segítséggel, majd önállóan is megjeleníteni az ismert meséket. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy az általuk kitalált történeteket, elmondják, vagy a már ismertek cselekményét tovább szövik és befejezzék.
- Az új verseket a gyermekek élményeihez, tapasztalataikhoz, hangulatához kapcsolódva választjuk meg. Ügyelünk a szavak pontos, tiszta ejtésére, az értelemszerű hangsúlyozásra.

- A nagyobb gyermekekkel minden alkalmat megragadunk a kiolvasók, rigmusok, mondókák ismételtetésére, újak megismerésére.
- Bővítjük a készletet helyi népszokásainkhoz, hagyományainkhoz kapcsolódó mondókákkal, kikiáltókkal, csujogatókkal, névcáfólolókkal. Ezek a rövid, humoros, tréfás hangulatú alkotások a gyermekek kedvencei közé tartoznak, szívesen mondogatják játék és egyéb tevékenység közben.
- Megismertetünk velük olyan közmondásokat, szólásokat, népi találós kérdéseket, tréfás kifejezéseket, melyeket környezetük gyakran hangoztat.
- Felelevenítjük a néphagyomány jeles napjait, a népszokásokat, melyeknek nemcsak hallgatói, de tevékeny részesei is lesznek. Élvezettel gyakorolják az életkoruknak megfelelő ízes népi kifejezéseket, különleges, ismeretlen szavakat.
- Az elbeszélések hallgatását követően, néhány jelképes kelléssel motiváljuk a gyermekeket a mesék önálló elmondására, dramatizálásra, bábozásra, új mesék kitalálására.
- A gyermekek szabad önkifejezésének kibontakozása érdekében nagy szerepet tulajdonítunk a dramatikus játékoknak. A szerepek kiválasztása önkéntes alapon történik. A gyermekek szerepbe való beleélését, az „átváltóást” kellékek, fejmaszkok, jelmezek segítik. A történet megjelenítésével felszínre kerülnek a gyermek érzelmei, mely mozdulataiban, gesztusaiban, arckifejezéseiben mutatkoznak meg. Fejlődik kommunikációs és metakommunikációs képessége, produktív és reprodukív fantáziája, improvizáló készsége, társas kapcsolata.
- A szerepvállalásnál segítünk, hogy fejlettségüknek megfelelően, sikerélménnyel végződően vegyenek részt a játékban.
- Egyszerű síkbábokkal, fakanál-, ujj- és kesztyűbábokkal biztosítjuk a bábozás lehetőségét.
- A bábozáshoz minden csoportban folyamatosan megteremtjük az eszközöket.

Fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Várják, kérik a mesemondást, maguk is segítenek a mesehallgatás feltételeinek megteremtésében, megszilárdulnak a mesehallgatáshoz fűződő szokások.
- Gondolkodásuk, képzeletük, szándékos figyelmük fejlődik, beszédkészségük, beszédkedvük erősödik, beszédfigyelmük kialakul.
- Képesek a metakommunikációs jelzések használatára.

- Gondosan, megbecsüléssel kezelik a könyveket, felismerik, hogy a könyvek hasznosak, érdekesek, segítik ismereteik bővítését.
- A mesekönyvek képeit önállóan és hosszasan nézegetik, összefüggő beszéddel el tudják mondani a mese cselekményét.
- Képesek önállóan mesemondásra, a megkezdett mese, történet folytatására.
- A dramatikus, szituációs játékokban önálló, kreatív ötleteiket alkalmazzák.

6.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Cél:

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, a befogadásra való képesség megalapozása, zenei ízlés formálása, zenei esztétikai fogékonyság fejlesztése, zenei anyanyelv megalapozása.
- Az énekes játékok, a zene megszerettetése, a szép, tiszta éneklésre való szoktatás, a zenei hallás, ritmusérzék, zenei emlékezet és zenei alkotókedv fejlesztése.
- A szülőföld értékeinek átörökítése a népzene, a népdal, a népszokások és a népi hangszerek megismertetése által.

Az óvodapedagógus feladata:

- Igényes zenei kultúrát képviselő dalok, dalos játékok, mondókák kiválogatása, ezek összeállítása az életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelően.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- Megfelelő zenei légkör kialakítása az érzelmi motiváltság biztosítása érdekében.
- Változatos zenei élményhez juttatással a gyermekek esztétikai fogékonyságának, ízlésének kialakítása, fejlesztése. (énekes és hangszeres hangversenyek, táncház)
- A játékok hangulatának megteremtéséhez változatos, esztétikus, motiváló hatású, élményt előhívó eszközök biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal, és a zenei képességfejlesztő játékokkal.
- A népdalok, népi énekes játékok és mondókák, a néptánc elemeinek megismertetésével hagyományápolás.

- A néphagyomány gazdag tárházából merített dalos játékok, mondókák, táncok segítségével a közös éneklés, az együttes élmény biztosítása.
- A más népek dalainak, zenéjének közvetítése.
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének, mozgáskultúrájának fejlesztése.
- Igényes hangszerjátékkal a zenei fogékonyság megalapozása.
- Kortárs művészeti alkotások megismerése.
- Alkalmas zenehallgatási anyag megválasztásával, színes, hangulatos előadásmóddal zenei ízlésformálás.

A fejlesztés tartalma:

Balatoni Katalin „Így tedd rá” elnevezésű népi játékokra épülő énekes-táncos mozgásfejlesztő programját alkalmazzuk az ének-zenei tevékenységben.

A játékos, önfeledt, gyermekközpontú nézőpontot helyezünk előtérbe, természetes módon, mondhatni indirekt pedagógiai módszerrel.

Zenei nevelésünk anyagát főképpen Balatoni Katalin játékok, mondókák, dalok gyűjteményeiből merítjük. Előtérbe helyezük a népi mondókákat, kiolvasókat, dalos játékokat.

Az óvodába lépő kisgyermek befogadásakor legfontosabbnak tartjuk az érzelmi biztonság megteremtését. Az érzelmi kapcsolat kialakítását, melyet ölbeli játékokkal, höcögtetőkkal, lovagoltatókkal, tenyérjátékokkal, rövid tréfás mondókákkal segítünk. A játékos mozdulatok feloldják a gyermekben rejlő feszültséget, erősítik bizalmukat, pozitív hatást gyakorolva így a beszoktatás időszakára.

A nagyobb gyermekeknek olyan énekes játékokat választunk, amelyek által mozgásuk jól fejleszhető (pl.: változatos alakzatok, párcserélő-, lakodalmas-, leánykérő játék és szerepváltós játékok).

Az énekes játékok segítségével fejlesztjük a gyermekek zenei képességeit, gondolkodását, emlékezetét, képzeletét. A hallás és ritmusérzék fejlesztése érdekében egyre több közösen

végzett játékos feladatot iktatunk be, melyek kivitelezése pontos zenei ismeretet, koncentráció képességet, kreativitást igényel.

A mondókák, dalok ritmusának hangoztatásával fejlesztjük a gyermekek ritmusérzékét

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek zenei alkotókedvének felébresztésére, önkifejező és improvizáló készségeik kibontakoztatására.

Az általunk adaptált Balatoni Katalin néptáncmódszerével és eszközeivel lehetőségünk van arra, hogy valódi értékeket, élményeket adjunk a gyerekek számára, amit csak ez a tevékenység adhat. Maga a tánc az az eszköz, ami ezekhez az élményekhez vezet, valójában mozgásra tanítjuk a gyerekeket, nem táncanyagra. Az eszközök segítségével hagyományos tudásátadás módszere mentén fejlesztjük a gyermekek mozgáskészségét.

A dalos játékokhoz fűződő egyszerű tánclépések gyakorlásával segítjük a gyermekek esztétikus mozgáskultúrájának kialakítását.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek önállóan és örömmel kezdeményeznek dalos játékokat, élvezettel, irányítás nélkül is képesek azokat játszani.
- A gyermekek gátlások nélkül, egyedül is tudnak tisztán, helyes szövegkiejtéssel, megfelelő hangmagaságban és tempóban énekelni.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, s ezt a különbséget képesek cselekvéssel, egyszerű játékos mozdulatokkal érzékeltetni.
- Képesek a dalokat, mondókákat előre meghatározott vagy egyéni ötletek alapján ritmusjátékos hangszerekkel kíséreni.
- Megkülönböztetik a zenei fogalompárokat.
- Ráéreznek a beszéd és ének különbségére.
- A gyermekek felismerik a környezetükben hallható hangokat, képesek megkülönböztetni a hangszínek finom eltéréseit.
- Felfedezik a hangok szépségét és zenei harmóniáját.
- Képesek egyszerű tánclépések végzésére, esztétikus, kifejező mozgásra törekednek.
- Tudnak élvezettel figyelni a zenehallgatásra.
- Zenei képességeik biztos alapot jelentenek az iskola zenei neveléséhez.

6.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Cél:

- A gyermekek megfigyelő- ábrázoló- alakító képességének magasabb szintre emelése, hogy az óvodáskor végére változatos technikai eljárások alkalmazásával önállóan tudják élményüket, fantáziájukat képileg megformálni.
- A természet szépségéből fakadóan a gyermekek tér -, forma -, szín képzetének gazdagítása, a szép iránti nyitottság, igényesség, esztétikai érzékenység alakítása.
- A vizuális észlelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás pontosabbá tétele.
- Értékközvetítés a népművészeti alkotásokkal, népi kismesterségekkel, műalkotásokkal való találkozás során.

Az óvodapedagógus feladata:

- Az alkotótevékenység feltételeinek megteremtése, az önkifejezés lehetőségének biztosítása.
- Műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés biztosítása.
- A 3-7 éves gyermekek számára, vizuális tevékenységek alkalmazásával képi-, plasztikai-, komponáló-, térbeli tájékozódó képesség alakítása, a kreatív magatartás kibontakoztatása.
- Sokféle technika felkínálása, hogy a gyermekek bátran választhassanak a nekik örömet szerző, képességeiknek megfelelő tevékenységi formákból, abból a célból, hogy a kívánt képességeket minden gyereknél egyénileg fejleszthessük.
- Mintaadás a gyermekeknek, hogy hogyan kell egy-egy anyaggal, eszközzel dolgozni.
- Fejlesztjük a gyermekek színérzékét, támogatjuk az egyéni színválasztást, színhasználatot.
- A szem-kéz koordináció, a finommotorika és a vizuális percepció hangsúlyozott fejlesztése.
- Az esztétikai befogadáshoz szükséges készségek és helyes ítéletek kialakítása, megfogalmazása.

- Megfigyelési, tapasztalatszerzési lehetőségek, élmények biztosítása.
- A gyermek megismertetése a rajzolás, mintázás és kézimunka eszközeivel, különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival, népi és műalkotásokkal.
- A hagyományos óvodai ábrázolás eszközeinek és technikájának használata mellett népi kismesterségek, hagyományőrző technikák, eszközök megismertetése. (Falumúzeum)
- Megfelelő motiválás hatására a gyermeki adottságok kibontakoztatása, a képességfejlődés megindítása, az alkotókedv fokozása, az esztétikai érzék fejlesztése.
- A vizuális gondolkodás mélyítése, prevenció és tehetséggondozás az ábrázolásban rejlő lehetőségek segítségével.
- Olyan programok, játékok, tevékenységet szervezése, melyek elemi szinten nyújtanak tapasztalatokat az építészeti, plasztikai, képi terekről. Ezek a tapasztalatok később megjelennek munkáikban is. A gyermekek környezetalakító tevékenységeiben megteremtjük a lehetőséget a tárgyformálásra, az alkotásra, a játszóhely kialakítására, a függőleges síkban történő nagy felületű festésre.
- A gyermekek értékelő, önértékelő képességének alakítása.
- Vizuális és kommunikációs tevékenységek összehangolása.
- A tevékenységekhez pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- A gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatása, tehetségek felkarolása.

A fejlesztés tartalma:

- A gyermekek napi rendszerességgel folyamatosan, szabadon választhatják a rajzolást, festés, mintázást, kézi munkát, barkácsolást, mint különleges játékformát.
- Minden csoportszobában biztosítottunk egy olyan kézműves-sarkot, ahol a nap folyamán bármikor, bárki szabad választása alapján kezdhet alkotó tevékenységbe.
- Tevékenységüket figyelemmel kísérjük, szükség szerint segítjük, irányítjuk.
- Biztosítjuk a megfelelő minőségű eszközöket, festéshez, rajzoláshoz, mintázáshoz, barkácsoláshoz, ragasztáshoz. Ezek közül a gyermekek szabadon választhatnak a különböző témák kifejezése során.
- Az eszközök praktikus, könnyen elérhető esztétikus elhelyezésével ösztönzően hatunk a gyermekekre.

- Az óvodába kerülő kisgyermeknek játszva ismerkednek az anyagokkal, eszközökkel és a technikai kivitelezés lehetőségeivel. Ebben az időszakban fontos feladatunk a szokások, szabályok rögzítése, a technikák alkalmazásának pontos bemutatása, gyakoroltatása.
- A gyermekek tetszés szerint vesznek részt a plasztikai képalakításban. Megismerik az anyagok alakíthatóságát nyomkodva, ütögetve, gyurkálva, sodorva, mélyítve, tépegetve, karcolva stb.
- Folyamatosan olyan élményekhez juttatjuk a gyermekeket, amelyeket megfigyelések, tevékenységek, vizsgálatok alapján szerezhettek, elősegítve ezzel a környezeteszétikai érzékenység formálását.
- A képalakítás megjelenik festéssel, zsírkrétával, ceruzával, filctollal, pasztellkrétával, papírragasztással, agyagba, illetve homokba karcolással, nyomattal, metszettel, a természetes anyagok felhasználásával.
- A szenzomotoros koordináció fejlesztése érdekében olyan technikákkal ismerkednek meg, melyek gyakorlása közben rendeződik, finomodik a kismozgások képessége. pl. szövés, fonás, gyöngyfűzés.
- Az építőjáték során megismerkedhetnek a különböző tárgyak formáival, alakzataival, tulajdonságaival.
- Kézműves tevékenység során lehetőséget adunk az anyagokkal és eszközökkel való kísérletezésre, felfedezésre, kreatív ötletek megvalósítására.
- Ötleteinkkel segítjük őket játékok, bábok és különböző kellékek készítésében. Ünnepekhez kapcsolódóan szívesen kedveskednek az általuk készített ajándéktárggyal szüleiknek, csoporttársaiknak.
- Kézműves-műhelyben és a Falumúzeumban lehetőséget biztosítunk arra, hogy megismerkedjenek a népművészet alkotásaival, gyakorolják a népi kismesterségeket. (korongozás, szövés, mézeskalács-sütés, gyöngyfűzés)
- A csoportszobában vagy öltözőben helyet és lehetőséget biztosítunk arra, hogy az elkészült munkák mások számára is megtekinthető legyenek.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Az óvodai ábrázolás eszközeit, a már megismert technikákat változatosan, kreatívan alkalmazzák.
- Ábrázoló tevékenységük során kitartóak, akár több napon keresztül is képesek munkálkodni.
- Ismerik a térbeli és síkbeli irányokat, azok szóbeli kifejezéseit. Szókincsünkben aktívan használják ezeket (jobbra, balra, fent, lent).
- Ismerik az alap és kevert színeket, megkülönböztetik a sötét és világos színárnyalatokat.
- Alkotásaik részletezőek, formagazdagok. Ábrázolásukban az adott tárgy, élőlény lényeges jegyeit feltűntetik, érzékeltetik az arányokat, távolságokat.
- Alkotásaikból kitűnik egyéniségük. Megjelenítik érzelmeiket, élményeiket, elképzeléseiket.
- Emlékezet utáni témákban a részleteket is képesek ábrázolni.
- Emberábrázolásban, emlékezet utáni ábrázolásban megjelennek a részletek, jellegzetes színekkel, formákkal, mozgással, hangulati elemekkel ábrázolnak.
- Plasztikai munkáik egyéniék, részletezőek.
- Téralkításában, építésben másokkal együttműködik.
- Ábrázolásuk, változatos színhasználatot és tagoltságot mutat.
- A gyermekek az építő jellegű tevékenységek során kreatívan használják az építő-elemeket, a csoportszoba berendezési tárgyait.
- Tudnak egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- Szívesen barkácsolnak, ismerik a munkához szükséges eszközöket, a munkafogásokat.
- Saját elképzeléseik és egyszerű népművészeti motívumok alapján díszítenek tárgyakat, készítenek ajándékokat, kiegészítő játékokat.
- Képesek a kollektív munkára, egymás véleményét meghallgatva, elfogadva.
- Örülnek alkotásaiknak és a közösen elkészített kompozícióknak.
- Rácsodálkoznak a szép látványra, gyönyörködni tudnak benne.
- Díszítő tervező feladatot változatos színekkel, rajzolással, festéssel, papírmunkával, agyagba karcolással stb. megoldanak.
- Megjelenik a gyermekekben az esztétikum iránti érzékenység és értékelő képesség a természet szépségeiről, mű- és népművészeti alkotásokról.

- Esztétikai ízlésük fejlődik, tudnak ügyelni környezetük szépségére, aktívan részt vesznek annak alakításában.

6.5 Mozgás

Cél:

- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, mozgásigényük kielégítése.
- Kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésének alapozása, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését.
- A mozgás, a rendszeres sportolás megszerettetése révén tájékozódó és alkalmazkodó képességük, valamint személyiségük akarati tényezőinek fejlesztése, mozgáskultúrájuk és egészséges életvitelük megalapozása.
- A speciális sokmozgásos tevékenységek alkalmazásával motoros képességek fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladata:

- A program segítségével biztosítani a gyermekek egészséges, edzett és fejlett mozgását, az egészségügyi szokások megalapozását.
- Megfelelő szokás- és szabályrendszerrel olyan mozgásra ösztönző pozitív légkört kialakítása, melyben a gyermekek bátran, biztonsággal mozoghatnak.
- Egész nap folyamán szabad vagy szervezett formában meg kell teremteni gyermekeink számára a mozgásos alkalmakat, mind az épületen belül, mind a szabad levegőn.
- A gyermekek egésznap tevékenységeibe a sokmozgásos program elemeinek beépítése, motoros képességek fejlesztése.
- Az életkori sajátosságokat és egyéni képességeket figyelembe véve megfelelő és fokozott terhelést biztosító mozgásfejlesztési anyag összeállítása.
- A kondicionáló és koordinációs képességek megfelelő összhangban történő fejlesztése, kiemelt szerepet szánva az egyensúlyozó képesség, a téri tájékozódó képesség, a ritmusképesség, valamint az ízületi mozgékonyág, hajlékonyság, lazaság fejlesztésére.
- A helyes légzéstechnikai alapelemek elsajátíttatása az egészség megóvása érdekében.

- A helyes és szép testtartást elősegítő gyakorlatok beépítése az egyes részterületek gyakorlatsorába.
- Mozgás közben az értelmi struktúrák (vizuális memória, mennyiségi, formai tapasztalatok, percepció, testséma, dominancia, lateralitás) és szociális képességek (én-tudat, alkalmazkodás, önuralom, együttműködés, tolerancia, siker-kudarccs átélése, versenyszellem) fejlesztése.
- A baleset elkerülése, a társra figyelmesség érdekében a mozgástevékenység szabályainak kialakítása a gyermekekkel közösen, majd azok fokozott betartatása.

A fejlesztés tartalma:

- A heti 1 szervezett testnevelés és a mindennapos testnevelés nem elegendő a 3-7 éves gyermekek mozgásfejlődéséhez. Ezért törekszünk arra, hogy csoportszobáink és az udvar adta lehetőségeinket kihasználva, eszközök biztosításával a különböző mozgásformákat megismertetve, zavartalan gyakorlási lehetőségeket biztosítsunk a nap minden mozzanatában. A mozgástanulás szempontjából az óvodáskor a legfontosabb időszak, mivel ez a korosztály a legfogékonyabb a pszichomotoros tanulásra.
- Tervezésünk során figyelünk arra, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő mozgásos feladatot, ügyelünk arra, hogy a kötelezőség ne jelentsen kényszert számukra.
- A szervezett testnevelési alkalmával, változatos eszközökkel, célirányosan fejlesztjük gyermekeink szervezetét és testi képességeit.
- Az óvodáskor kezdetén a gyermekek játékában, mozgásában és irányított mozgásos tevékenységében a természetes nagymozgások fejlődésének segítése előtérben áll.
- A gimnasztikai gyakorlatokat változatos kézi szerek segítségével tesszük érdekesebbé. (babzsák, bot, szalag, labda stb.) Eközben lehetőség nyílik a testrészek megismerésére, a testséma fejlesztésére. Az irányított mozgástevékenység során fokozatosan alakítjuk ki a biztonságos együtt mozgáshoz szükséges alapvető szabályokat.
- Kiemelten kezeljük a labdagyakorlatokat, hiszen a gyermekek szinte legjobban kedvelt eszköze.

- A mindennapi mozgás során főleg a népi játékok segítségével szereznek gyermekeink mozgástapasztalatot, a teremben vagy a szabadban.
- Fontos, hogy a tudatos fejlesztés mellett a játék, frissítő, jó hangulatot keltő legyen.
- A játékok tervezésénél szempont, hogy kapcsolódjon az adott fejlesztési terület anyagához kellően előkészítse a gyakorlatsort.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A gyermekek igénylik a mindennapos mozgást, a kedvelt mozgásos játékokat kitartóan játsszák.
- Mozgástapasztalataik az egyensúlyozásban, ugrásban folyamatosan bővülnek, mozgásuk összerendezetté, ritmusossá válik.
- A gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése, összerendezett mozgása kialakul.
- Érzékelésük, észlelésük fejlettsége révén kialakul alaklátási, formaállandósági észlelésük.
- A megismert kézi szereket, tornaszereket funkciójuknak megfelelően, biztonsággal használják.
- Kialakul testsémájuk, ismerik az irányokat, tudnak a térben tájékozódni, vizuális memóriájuk koruknak megfelelő.
- Erősödik szabálytudatuk, reális önértékelésük, siker és kudarctűrő képességük.
- Egészséges versenyszellemmel képesek küzdeni.
- Önfegyelmük, figyelmük megerősödik.
- A gimnasztikai gyakorlatokat pontosan, szép kivitelezéssel, esztétikusan végzik.
- Szeretnek futni, képesek 50 – 100 métert kocogni.
- Képesek változó ütemben, gyors futással állórajtból irányváltoztatással futni.
- Tudnak helyben, illetve járás-futás közben irányváltoztatással futni.
- Pontos dobóállásból kétkézes alsó és felsődobással célba dobnak.
- A távol és a magasugrást néhány lépés nekifutással, a mélyugrást szerről végzik.
- Képesek a gurulóátfordulás pontos, szabályos végrehajtására,
- Tudnak természetes járással irányváltoztatással labdát vezetni.
- Pontos dobóállásból kétkézes alsó és felsődobással célba dobnak.

- Biztonságosan, bátran mozgó, jó fizikai állóképességű, teherbírású gyermekekké válnak.
- Képesek társaikhoz alkalmazkodni, korukhoz képest fejlett önuralommal rendelkeznek, toleránsak, segítőkészek, együttműködők.
- Ismerik saját testi képességeik határát. (állóképesség, egyensúlyérzék, erő, ügyesség, veszélyfelismerés)
- Ismerik a csapatjáték szabályait, játszanak labdajátékokat, biztonsággal használják a kézi szereket.

6.6 A külső világ tevékeny megismerése környezeti tartalmakkal

Cél:

- Természetszerető, környezetüket megismerni vágyó gyermekek nevelése
- Tapasztalatok szerzése során alakuljon ki a gyermekben pozitív érzelmi viszony az emberi és természeti környezet értékeinek, hagyományainak megbecsülése, megőrzése iránt.
- Ökológiai szemléletmód megalapozása, mely lehetővé teszi, hogy környezetükben jól tájékozódjanak, a környezetüket védjék, lakhelyükhöz kötődjenek, ismerjék a néphagyományokat, népszokásokat, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, tanulja meg ezek szeretetét, védelmét.
- Célirányos, összetett tervező-szervező munkával érzük el, hogy a természetben végzett játékos tevékenységek, jeles napok, kirándulások minden gyermek számára a természet szeretetéből fakadó élményt jelentsenek.
- A természet megismerésével, környezettudatos szemléletmód megalapozásával pozitív személyiségvonások, magatartásformák kialakítása.

Az óvodapedagógus feladata:

- A környezet- és természetbarát szemléletet támogató óvodai környezet kialakítása.
- Az élő, élettelen és épített környezet értékeinek megismertetése a gyermekekkel, természetes környezetben
- Együttműködésre nevelés, mert összefogással óvhatjuk, védhetjük a környezetet, a természetet.

- Óvónői modellnyújtással, pozitív megerősítések által a környezetbarát szokások, szemléletmód, az értékfeltáró és negatívumokat megszüntető magatartásformák kialakítása.
- Az élménypedagógia módszerének segítségével a szűkebb és tágabb környezetünk természeti értékeinek, növény és állatvilágának, földrajzi adottságainak, az ott élő emberek kultúrájának megismertetése.
- A természet megszerettetése, a felfedezés élményének, a cselekvő tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása. (tervezetten, spontán)
- A természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása.
- A helyi sajátosságainkat figyelembe véve, minél több mozgásos, érzékszervi tapasztalatok gyűjtése az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- A gyermek közvetlen környezetében lévő állatok, növények megismertetése, megszerettetése, személyes példa, a modell jelenléte a nap minden percében.
- Minél több játékos kísérlet kipróbálása, bemutatása segítse a valóság tevékeny felfedezését, az ok-okozati összefüggések megláttatását.
- A természetben zajló tapasztalatszerzések során, az ok-okozati összefüggések megláttatása.
- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, képességek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek a természetes és az ember által épített, létrehozott, környezettel való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer, a környezettudatos életvitel kialakulásához.
- A természet csodálatos-rejtelmes világának feltárásakor teremtsünk beszélőhelyzet a gyermekek kommunikációs készségfejlődésének, alapozzuk meg nyelvi kultúrájukat.
- A környezetvédelmi jeles napok élményszerű, tartalmas megszervezése – a szülők aktív részvételével – szemléletformálás, a gyermekek érzélemvilágának gazdagítása.
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés során a helyes közlekedési szabályok gyakoroltatása, elsajátíttatása
- A közösséghez tartozás élményének biztosítása kirándulások, intézményi programok során. A nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek megismertetése közös programok alkalmával.

Szervezeti forma:

- kötetlen mikrocsoportos megfigyelések,
- közvetve kötelező mikrocsoportos,

- egyéni képességfejlesztés,
- spontán szerzett ismeretek, tapasztalatok,
- mozgásos játékok,
- cselekvéses tanulás.

A fejlesztés tartalma:

- A gyermekek számára olyan feltételeket, esztétikus, harmóniát sugárzó környezetet igyekszünk teremteni, mely érzelmileg is motiválja őket a szokások betartására, szűkebb és tágabb környezetük felfedezésére, megismerésére. Rácsodálkozhatnak a természet jelenségeire, az ember alkotta értékekre, ezáltal képességeikhez mértén maguk is "alkotói" és védelmezői lesznek környezetüknek.
- A külső világ tevékeny megismertetését az évszakok folyamatos változásaihoz kapcsoljuk. Közvetlen környezetünkből kiindulva, tevékenységek által ismertetjük meg a táguló világot a természeti - tárgyi és társadalmi környezet összefüggéseit.
- Környezetnevelő munkánk hatékonysága érdekében minden lehetőséget kihasználunk a szabadban való tartózkodásra, évszakonként ismétlődő, folyamatos megfigyelésekre, tapasztalatgyűjtésekre, összehasonlítások, kísérletek végzésére.
- Évente több alkalommal szervezünk sétákat a kondi parkba, a Kálmánházi tóhoz ahol megfigyeltetjük a növényeket és a ház körül élő állatokat. Udvarunk jó lehetőséget biztosítanak a madarak, rovarok, bogarak megfigyeltetésére.
- Időnként szervezünk kirándulást a nyíregyházi Állatparkba, Botanikus kertbe.
- Zöld jeles napok megünneplésével (Állatok napja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak- és Fák Napja, Környezetvédelmi Világnap) ráirányítjuk a figyelmet a környezetvédelemre, a környezetbarát magatartás fontosságára.
- Környezettudatos szemlélet kialakítására törekszünk a szelektív hulladékgyűjtéssel, felhívjuk gyermekeink figyelmét a takarékosagra (víz, energia, papír, stb.).
- A gyermekek természeti - és tárgyi környezetről nyert ismereteit, a csoportokban található ismeretterjesztő könyvek és lexikonok biztosításával bővítjük.
- Beszélgetünk az idő múlásáról az évszakok és a napszakok változásairól.

- Megismertetjük az anyagok fizikai tulajdonságait. Játékos módon lehetőséget adunk tapasztalatszerzésre, az anyagok halmazállapot változásairól, súlyáról, egyéb tulajdonságairól.
- Az időjárás és a természet változásainak folyamatos megfigyeltetésével az ok - okozati összefüggések megláttatására törekszünk.
- Az érdeklődő gyerekekkel, földgömb segítségével ismertetjük meg a különböző földrészeket, óceánokat, tengereket.
- Ismerkednek testükkel, életkoruknak megfelelően bővülnek ismereteik a test fogalmáról, lateralitásról, érzékszerveikről, azok ápolásáról, a különböző modalitású ingerek összekapcsolásával rögzülnek a szerzett ismeretek.
- Társadalmi környezetünk megismertetése céljából – a szülők segítségét igénybe véve - ellátogatunk olyan intézményekbe, ahol a felnőttek munkáját figyeltetjük meg (Tűzoltóság, Mentőállomás, Posta, Rendőrség)
- Gyakoroltatjuk a gyalogos közlekedés szabályait, forgalomban figyeltetjük meg a személy - és teherszállító járműveket, a helyi közlekedés jellegzetességeit.
- Az utazások során megalapozzuk a helyes viselkedési és magatartási szabályokat, megtanítjuk gyermekeinket tájékozódni a világban.
- A természet - és környezetünk megismertetéséhez a tapasztalatokat helyszíni, természetes környezetben biztosítjuk. E munkánk során is együttműködünk a családokkal, igyekszünk elérni, hogy a gyermekek vigyék haza az óvodában kialakított környezetbarát viselkedést.
- Tudatosítjuk, hogy az ember, felelős a természetért, és ha nem vigyáz, rá tönkre is teheti.
- A gyermekek fejlesztése minden korosztályban mikrocsoportban történik élmény - és tapasztalatszerző megfigyelések, séták alkalmával.
- Az élmények egyeztetésére a beszélgető percekben a gyűjtemények rendezgetése közben nyílik lehetőség.
- Megismerkednek az évszakokhoz kapcsolódó népszokásokkal, néphagyományokkal. Ezek az ünnepek nemcsak színesítik, gazdagítják óvodai életüket, hanem megtanítják tisztelni múltunk értékeit, megismerik kultúránk jelentős eseményeit. Így alakul ki gyermekeinkben a pozitív érzelmi kötődés, ami a szülőföld szeretetében nyilvánul meg.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően képessé válnak tájékozódni és eligazodni szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetben.
- A gyermekek szívesen tartózkodnak a természetben, kialakul bennük a „természetbarát” viselkedés.
- A természet szeretete által erősödnek erkölcsi érzelmeik – lelkiismeretesség, felelősségérzet – a természethez való pozitív viszony.
- Fogékonnyá válnak a szép iránt, felismerik és értékelik környezetük szépségeit, pozitívan fejlődik tenni akarásuk, a munkához való viszonyuk, nő feladattudatuk, kitartásuk.
- Tapasztalataik, ismereteik gazdagabbá válnak a közvetlen és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezetből szerzett tudással, a világkép, értékrend, kultúra elemeivel.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat, a vizek élővilágát, képessé válnak azokat külső jegyeik és hasznosságuk alapján összehasonlítani.
- Ismerik környezetük növényeit, s azok gondozását.
- Ismerik a növények fejlődésének feltételeit, a környezetszennyezés ártalmait, hatását az élővilágra.
- Az elsajátított ismereteket tevékenységeikben alkalmazni tudják.
- Felismerik a növény és állatvilágban, az évszakokban történt változások hatásait.
- A testrészeket, az emberi test felépítésének megfelelően fel tudják sorolni. Igényesek testük tisztaságára, ápolására.
- Elsajátítják az alapvető közlekedési szabályokat, felismerik a közlekedési eszközöket, a közlekedés során tanúsított helyes magatartásformát.
- Felismerik és segítséggel megnevezik a napszakokat, a hét napjait, hónapokat, évszakokat, különbséget tesznek azok között, megfogalmazzák jellemzőiket, szépségeit, színeit és mindezekben tudnak gyönyörködni.
- Megalapozódik kommunikációs készségük, a beszédhelyzeteknek megfelelő, jól érthető beszéd, nyelvi kultúra.

- Képesé válnak a környezetükről alkotott véleményük közlésére, egyéni képességeikhez mérten.
- Ismerik a környezettudatos viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartásformák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához, az energiatakarékossághoz szükségesek.
- Munkájukkal aktívan részt vesznek környezetük szebbé tételében.

6.7 Külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalmakkal

Cél:

- A gyermekek változatos tevékenységekben, különféle élethelyzetekben ismerjék fel a körülöttük lévő dolgok matematikai vonatkozásait: mennyiségi, alaki, nagyságbeli és térviszonyait.
- A matematikai tapasztalatok gazdagítása, a gyermekek logikus gondolkodásának, problémafelismerő és megoldó képességének valamint verbális kifejezőkészségének fejlesztése.
- Alakuljon ítélőképességük, fejlődjön tér-sík szemléletük és mennyiségfogalmuk.
- Kedveljék meg a matematikai problémákat, az ilyen jellegű játékos feladatokat, helyzeteket.
- Szűkebb és tágabb környezetükben, térben, síkban és időben jól tájékozódjanak.

Az óvodapedagógus feladata:

- Olyan szituációk létrehozása, amelyek lehetővé teszik az érdeklődésen, természetes tapasztalatszerzésen alapuló egyéni képességek fejlesztését.
- Cselekvéses tanulás keretén belül matematikai műveletek gyakorlása.
- A gyakorláshoz megfelelő minőségű és mennyiségű eszközök biztosítása.
- A játék, a környezetben való tevékenykedés során spontán matematikai helyzetek kihasználása.

- Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését és természetes élethelyzetekben teszi lehetővé számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését.
- Logikai és matematikai szabályjátékok megismertetése, alkalmazása.
- Matematikai fogalmak, kifejezések, összefüggések megláttatása, megtapasztaltatása.
- A gyermeket körülvevő környezeti valóság mennyiségi, térbeli viszonyainak, formáinak felfedeztetése.
- Komplexen és integrációs nevelési folyamatokban gondolkozva számolunk más nevelési területek transzferhatásával.
- Érdekes, a gyermekek kíváncsiságára építő problémahelyzetek teremtése.
- A gondolatok, a probléma megfogalmazása, a pontos, egyértelmű, a gyermekek számára érthető közvetítése.
- Matematikai tartalmú játék kezdeményezése során a gyermekek egyéni fejlettségének, képességeinek figyelembevétele.
- A gyermekek egyéni feladatmegoldásának meghallgatása, a sajátos logika elfogadása.
- Szükség esetén rávezető kérdésekkel segítés.
- A gyermeki tevékenység változatos formájának biztosítása: egyéni, páros, mikrocsoportos szervezéssel

A fejlesztés tartalma:

- Elsődlegesnek tarjuk, hogy minden matematikai tartalom sokirányú, személyes tapasztalatszerzés útján jusson el hozzájuk, az ezekkel való találkozás jelentsen élményt és kihívást számukra.
- Az érzékelés, észlelés fejlődése érdekében a gyermekeket a dolgok, tárgyak tulajdonságainak minél alaposabb megismerésére ösztönözzük. Az eredményes problémamegoldáshoz elengedhetetlenül szükséges, hogy figyelmüket szándékosan is tudják meghatározott dolgokra irányítani.
- Az érdekes tevékenységek közben, az önállóan, játékosan megismert tényeket, összefüggéseket, műveleteket megjegyzik, így fejlődik emlékezetük. Az eközben összegyűlt megoldási módokat hasonló helyzetekben felidézhetik.

- A képzelet fejlődése érdekében arra bátorítjuk őket, hogy egy-egy feladatot többféleképpen próbáljanak megoldani. Keressék a problémákat, és törjék a fejüket azok megoldásán.
- A gyermeki érdeklődés irányító, mozgató tényezői az érzelmek. A tapasztalatszerzés vágyát, a problémamegoldás akarását az érzelmi állapot vezérli. Ezért fontos számukra, hogy pozitív érzelmi viszonyt alakítsunk ki a problémakeresés, a megoldás, a tapasztalatszerzés iránt.
- Óvodánkban a matematikai tapasztalatszerzés kizárólag játékos formában valósul meg. Erre adódhatnak egyrészt spontán lehetőségek, melyeket a nap során, a különböző tevékenységekben érhetünk tetten, és használhatunk ki. Mondókák, versek, gyűjtögetések, kézműves tevékenységek közben, komplex módon megjelenhetnek matematikai tartalmak. Másrészt tervszerűen szervezünk olyan játéktevékenységeket, melyben az egyes matematikai műveletek körében szerezhetnek tapasztalatokat a gyermekek.
- Egy-egy témakör, szituáció többszöri feldolgozása, addig, amíg a gyermekek örömet találnak a tevékenységben és biztonságosan nem rögződtek az ismeretek.
- Az összehasonlítás kezdetben érzékszervekkel, majd később szemléletes képszerű szinten történik. Olyan eszközöket használunk az összehasonlítás során, mely a gyermekekhez közel áll, élményeik kötődnek hozzá. Ilyen lehet egy ruhadarab, kisautó, melyeknek a színét, nagyságát hasonlítjuk össze.
- Az élő és élettelen tárgyakat és jelenségeket tulajdonságuk, színük, alakjuk, méretük, anyaguk szerint szétválogatjuk, sorba rendezzük.
- A számfogalom megalapozását a halmazok és mennyiségek összemérésével kezdjük. Problémahelyzet elé állítjuk a gyermeket, melynek során megismerkedik a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmával.
- A halmazok számlálása által jutunk el a sorszámokig. A számfogalom építését elősegítjük a bontások gyakorlásával.
- A gyermekek különféle halmazok elemeit több csoportra bontják. Itt ismerkednek meg a páros, illetve páratlan fogalmával.
- A sikeres geometriai tapasztalatszerzés érdekében figyelemmel kísérjük a gyerekek vizuális fejlődését, formaállandóság érzékelését, tapintásos, kinezetikus észlelését, térbeli tájékozódó képességét.

- A terület, hosszúság, tömeg, űrtartalom megismerése és megértése céljából különböző kísérleteket végzünk.

Szervezeti forma:

- A tapasztalatszerzés többnyire mikrocsoportban csoportbontással, történik, de előfordul, hogy az egész csoport közösen szerez élményeket, tapasztalatokat.
- Az élmények egyeztetése, rendszerezése a közös napi tevékenységekben történik.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Gondolkodásuk logikus, következtetések életkoruknak megfelelő.
- Felfedezik és megismerik az egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket, mennyiségi viszonyokat, matematikai fogalmakat, melyek a környezetükben rejlenek.
- Problémamegoldó készségük jó.
- A tárgyakat meg tudják számlálni, legalább 10–20-as számkörben, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, formák és szín szerint.
- Helyesen értelmezik és használják az összehasonlítás megítélésének fogalmait: hosszabb-rövidebb, kisebb-nagyobb, több-kevesebb, ugyanannyi.
- Ismerik az irányokat és helyesen értelmezik feladatvégzésük során: jobbra-balra, előre-hátra, fent-lent...
- Helyesen használják a névutókat.
- Felismerik a sorba rendezés logikáját, azt képesek jól folytatni, legalább 3 elemszámmal.
- Különböző egységeket képesek összehasonlítani, ezeket tevékenységeikben alkalmazzák.
- Az alapvető formákat felismerik, azonosítják: kör, négyzet, téglalap, háromszög.
- Képesek részekből az egészet kirakni.
- Ismerik az alapvető mértani testeket, azokat képesek felismerni és megnevezni. (kocka, gömb, téglatest)
- Van tapasztalatuk a tükörképről, szimmetriáról.
- Azonosságokat, különbségeket képesek felismerni és megfogalmazni.
- Képes az időbeli relációk felismerésére.
- Komplexen és integrációs nevelési folyamatokban gondolkozva számolunk más nevelési területek transzferhatásával.

6.8 Munka jellegű tevékenységek

Cél:

- Olyan attitűdök, készségek, képességek, szokások kialakítása, melyekkel a gyermekek képesek saját szükségletük kielégítésére, pozitívan befolyásolják a környezethez való viszonyukat, közösségi kapcsolataik alakulását, kötelességtudatukat.
- A munkához való pozitív viszony kialakítása, saját és mások munkájának elismerésére nevelés munkajellegű játékos tevékenységeken keresztül.
- Az egyes munkafolyamatok megismertetése.

Az óvodapedagógus feladata:

- Különböző típusú munka jellegű tevékenységek szervezése, azok feltételeinek biztosítása.
- A munka jellegű, játékos tevékenységek során annak megtapasztaltatása, hogy az ember folyamatosan alakíthatja, kellemesebbé teheti környezetét.
- A gyermekek önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának fejlesztése.
- Fokozatosan vezesse be az egyes munkafajtákat, ismertesse meg a gyermekeket az egyes munkafogásokkal, a munka mennyiségét fokozatosan növelje. Mintát adjon a pontos és kitartó munkavégzéshez.
- A differenciálás elvének érvényesítése feladatadáskor.
- Kerti munkák szervezése, közben a növények növekedésének, fejlődésének, a fejlődésükhöz szükséges feltételek megteremtésének megfigyeltetése.
- Növények gondozásának megismertetése, alkalmazására motiválás: öntözés, leveleinek permetezése, átültetés, szaporítás, csíráztatás, hajtatás.
- Az együtt munkálkodás érzelmi élményének támogatása, baráti, egymást segítő kapcsolatainak erősítése, a közösségi igény formálása, saját és mások munkájának megbecsülésére, elismerésére nevelés.
- A munka értékelése legyen folyamatos, konkrét, reális, a gyermekhez mérten fejlesztő hatású.
- A segítségnyújtás, a másokról való gondoskodás, felelősségérzet, kötelességteljesítés megalapozása, feladattudatának, önbizalmának, önértékelésének fejlesztése.

- Munkához való viszonyulásával, munkakedvével, igényességével példamutatás.

A fejlesztés tartalma:

- A gyerekek munkajellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért és a közösségért végzik. Kezdetben az óvónő segítségével, később teljesen önállóan, öntevékenyen munkálkodnak.
- A munka végzése közben – az óvónő céltudatos irányításával – a gyermekek megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat szereznek természeti és társadalmi környezetükről. A munka által fejlődik értelmi képességük, s a gyakorlás során egyre pontosabbá válnak a munkához szükséges készségek. Munka közben kezdenek kialakulni a munkaszervezés képességének alapjai, erősödik kezdeményezőkézségük, együttműködési képességük.
- Az önkiszolgálás során a gyermekeket folyamatosan szoktatjuk az önálló, öntevékeny, önkiszolgáló munkára, ahol egyéni fejlettségüknek megfelelő feladatokat bízunk rájuk.
- A csoportért végzett munka minden gyermekre kiterjedő alakító tevékenység, mely a hasznosságon túl esztétikai értékeket is képvisel.
- Az alkalmoszerű munkák és megbízások az ünnepek előtti készülődést, a takarítást, teremrendezést, a csoportszoba együttes díszítését foglalja magába. Heti egy alkalommal zöldség, illetve gyümölcssalátát készítünk. A saját termésű és otthonról hozott gyümölcsöket befőzzük, savanyúságot készítünk. Alkalmanként /karácsony, anyák napja/ a gyermekekkel együtt készítjük el a vendégváró süteményeket.
- Felnőtt segítségével ismertetjük meg a testápolás, öltözködés, a kulturált étkezés szokásait, mely az egészséges életmódjuk kialakítását segíti elő.
- Havonta egy alkalommal zöldség, illetve gyümölcssalátát készítünk. A saját termésű és otthonról hozott gyümölcsöket befőzzük, savanyúságot készítünk.
- Alkalmanként /karácsony, anyák napja/ a gyermekekkel együtt készítjük el a vendégváró süteményeket.
- A környezetgondozás magába foglalja az élősarok, az akvárium rendbetételét, a szobanövények, veteményeskert gondozását, illetve az állatvédelmet – télen a madáretető kihelyezését, folyamatos feltöltését. Óvodán kívül alkalmoszerűen vesznek részt a gyerekek kerti munkákban, gyümölcsök szedésében, szüretelésben.

- Külső és belső környezetünk rendjének megteremtése és megóvása céljából gyakorolják a járdák, udvarrészek tisztántartását, a füves részek és virágos kert gondozását. (gyomlálás, gereblyezés, öntözés)
- A munka jellegű tevékenységekhez megfelelő méretű eszközöket biztosítunk a gyermekeknek.
- Vegyes csoportokban a munka megszervezése, a differenciált feladatadás különösen fontos szerepet játszik abban, hogy minden gyermek életkori és egyéni képességeinek megfelelő terhelést kapjon.
- Megteremtjük a biztonsági feltételeket /eszközök rendeltetésszerű használatával/ a balesetek, sérülések megelőzése érdekében.
- A napi segítők munkáját a gyermekek fejlettségétől függően vezetjük be, és fokozatosan bővítjük. Ide tartozik a terítés, a teremrendezés, öltözőrendezés, fogkrém osztása, az udvar rendbetartása, segítség társaknak és a felnőtteknek. A napi segítők kiválasztásánál lehetőség szerint minden gyermek, sorra kerülésére ügyelünk.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A saját életvitelükkel kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint elvégzik.
- Étkezésnél helyesen használják a kanalat, villát, merőkanalat, szalvétát.
- Öltözködéskor önállóan tudnak gombolni, próbálkoznak a megkötéssel.
- Az önkiszolgáló tevékenységekre fordított idő fejlettségük növekedésével arányosan csökken.
- A rájuk bízott feladatot, munkát önállóan, felelősségteljesen, szívesen végzik.
- Időnként olyan megbízásoknak is eleget tesznek, amelyek otthoni előkészületet igényelnek.
- A közösségért végzett munkák vállalásánál megjelenik helyes önértékelésük, önbizalmuk.
- Munka jellegű tevékenységeiket a felelősségérzet, a feladattudat és a kitartás jellemzi.
- Figyelnek saját maguk és környezetük rendezettségére, igényükké válik a rend és tisztaság.
- Megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű használatát, miközben fejlődnek készségeik, képességeik.
- A közösen végzett munka által erősödnek társas és baráti kapcsolataik, képessé válnak a munkamegosztásra. Elismerik saját és mások munkájának eredményeit, értékeit és azt meg tudják fogalmazni.

- Munkavégzés során fejlődik erkölcsi magatartásuk.
- Kialakul a munka iránti tisztelet, megbecsülés fontossága, hasznossága, értéke.
- Örömmel segítenek kisebb pajtásaiknak.
- Önbizalma, önértékelése, énképe reálsan alakul a munkájának értékelése során.
- Szeretnek meglepetést készíteni a társaiknak, szüleiknek, az óvoda dolgozóinak és az óvodát segítő iskoláknak, felnőtteknek.
- Szívesen segítenek a falevelek összegyűjtésében, a kert rendezésében.
- A környezetükben levő növények, állatok gondozásában örömmel vesznek részt.

6.9 Tevékenységben megvalósuló tanulás

Óvodánkban a szervezett tanulás alatt a játékba integrált tanulást értjük, mely a nap egészét áthatja. A tevékenységek közben újabb és újabb tapasztalatokhoz juttatjuk a gyermekeket, folyamatosan követve és segítve az egyes gyermekek tanulási képességeinek alakulását.

Cél:

- A gyermek képességeinek, kompetenciájának fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.
- Az ismeretlen iránti érdeklődési kedv fenntartása, a tanulni vágyás megalapozása.
- A gyermekek érzelmi, észlelési és mozgásos motiváltságával fejleszteni teljes személyiségükön keresztül készségeiket, képességeiket, egyéni fejlettségüknek megfelelően, fokozatosan eljuttatni a cselekvő gondolkodás szintjétől a tapasztalati gondolkodás szintjére.
- Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükséglethez és egyéni képességhez igazodva.
- Valóság-hű észlelésre, figyelem összpontosítására, probléma megoldó és kreatív gondolkodásra nevelés.

Feladat:

- Az attitűdök erősítése, a képességek fejlesztése, melynek során az óvodapedagógus épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

- Szokásrendszer stabil kialakítása megfelelően megválasztott szervezeti- és időkeretben.
- Célirányosan, játékba integrált, a felfedezés lehetőségét biztosító helyzetek teremtése.
- Élménynyújtás által a gyermekek motiválása, hogy örömmel vegyenek részt a tervezett, szervezett, kezdeményezett, irányított játékokban, tevékenységekben.
- Szokások alakítása utánzásos minta- és modellkövetéses magatartással és viselkedéssel.
- Spontán, játékos helyzetek kihasználása.
- A tanulást támogató feltételek (cselekvő aktivitás, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetősége) biztosításával felismerések, próbálkozások támogatása, az érdeklődés ébrentartása.
- Elemi, fogalmi rendszerek kialakítása, a tanuláshoz szükséges képességek folyamatos fejlesztése.
- Szabály- és feladattudat kialakítása.
- Differenciált, egyénre szabott fejlesztés, prevenció és tehetséggondozás.
- A gyermekek ismereteinek megalapozása és fejlesztése, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés útján.
- Kitartás, pontosság, feladattudat, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás fejlesztése, saját teljesítő képesség megismerése.
- A gyermekek sokoldalú fejlesztése a kultúraátadás hatásrendszerében, célszerű nevelési módszerek és eszközök megválasztásával, spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendezésével, bővítésével, célirányos módon kognitív képességeik fejlesztése.
- Az irányítás során személyre szabott, pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakoztatását.
- A tevékenységekben megvalósuló tanulás formái:
- Az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása, a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a játékos, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- gyakorlati probléma megoldás;

- kezdeményezett tevékenységi formák.
- A tevékenységekben megvalósuló tanulás tartalma:
- Óvodánkban a tanulást a játék motivációs bázisára építjük. A játékot tekintjük a legfőbb ismeretszerzési lehetőségnek, melyen keresztül megismerjük a gyermekek egyéni sajátosságait is.

A játék folyamatában történik a műveltségterületek elsajátíttatása, amelyek egymásra épülve alkotják nevelésünk komplexitását.

A folyamatos és alkalmi megfigyelések kapcsán, sokoldalú érzékelés biztosításával, kívánjuk elérni a későbbi belső motiváltságon alapuló ismeretszerzést.

A gyermekek aktivizálásának legtermészetesebb helyzeteket használjuk fel a tanulásra.

Ahhoz, hogy ismereteik ténylegesen bevéssék és rendszeressé válhassanak, sok próbálkozásra, kísérletre, saját tapasztalatszerzésre adunk lehetőséget.

Minden gyermek számára biztosítjuk a pozitív és negatív élmények feldolgozását, a külső ingerek belsővé válását, harmonikus személyiségfejlődést.

Hangsúlyt fektetünk arra, hogy fogja meg, tapogassa meg az eszközöket, manipuláljon a tárgyakkal. A fejlődést állandó folyamatnak tekintjük, a feladatokat minden esetben a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazítjuk. Sikerélményhez juttatjuk az egyes gyermekeket, így növeljük önbizalmukat, önállóságukat.

A mikrocsoportos fejlesztésben nagyobb lehetőséget látunk az egyéni bánásmódra.

Egy-egy tevékenységre többször is visszatérünk, hogy legalább egyszer minden gyerek részt vehessen az adott tevékenységben.

Ha valamely gyermeknél egyes területen lemaradást tapasztalunk, visszatérünk rá és fokozatosan terhelve juttatjuk magasabb szintre.

A kimagasló képességű gyermekek számára egyéni, differenciált fejlesztéssel próbálunk újabb ismereteket nyújtani.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Képesek lesznek a figyelemösszpontosításra, a probléma megoldó, kreatív gondolkodásra.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

- Megismerkednek az elemi ok-okozati összefüggésekkel. A környezet mennyiség, formai, színbeli eltéréseivel, matematikai fogalmakkal.
- Motoros feladat verbális visszaadására teljesen, vagy a lényeges mozzanat kiemelésével képessé válnak.
- A kapott feladatokat megértik, igyekeznek azt képességeikhez mérten elfogadni és teljesíteni.
- A kompetenciák fejlődése által alkotó életvezetésük megalapozódik.
- Elsajátítják az egészséges, környezettudatos magatartást egyéni képességeikhez mérten.
- Szókincsük képessé teszi őket arra, hogy gondolataikat folyamatos beszéd által másokkal megértessék.
- Szövegvisztaadásuk megbízható, egyszerű cselekvéseket, összefüggéseket megneveznek.
- Kialakulnak jártasságaik, készségeik, képességeik, melynek révén az érzelmileg motivált cselekvés gondolkodási szintjéről eljutnak a fogalmi gondolkodásig.
- Szociális kompetenciáik alkalmassá teszi őket az iskolai tanulásra.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhaziovi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

7. Az óvodai élet megszervezése

A teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek szervezése, vezetése az óvodapedagógus által történik. Óvodai nevelésünket a jóváhagyott Pedagógiai Program alapján valósítjuk meg; melynek hatékonyságát meghatározza az óvodapedagógus felkészültsége, rugalmassága, kreativitása, empátiája, helyzetfelismerése, azaz egész egyénisége. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a dajkával. Az óvodai élet szervezésében a gondozás kiemelt szerepet kap.

Nevelőtestületünk szakmailag jól felkészült, pedagógiai megújulásra törekszik.

A továbbképzéseken való részvétel friss szakmai látásmódot, kompetenciakészséget visz a nevelőtestület gondolkodásába. Lehetőséget biztosítunk az önállóságra, a kezdeményezésre.

Óvodapedagógusaink személyisége a gyermekek számára: elfogadó, segítő, támogató modell értékű. A következő emberi értékeket közvetítik: őszinteség, segítőkészség, nyitottság, társadalmi érzékenység más kultúrák iránt, a különbözőség elfogadása és tiszteletben tartása. Fontos feladatunk a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek nevelése.

7.1 Személyi feltételek

Munkaköri beosztás szerinti megoszlás az óvodapedagógusok körében

Óvodapedagógus		6 fő			
ebből: igazgató		1 fő			
Végzettség, képesítés	Fő				
Óvodapedagógus	98				
	Mester	Ped II.	Ped I.	Gyakornok	
	0	2	3	1	

végzettség, képesítés	fő
Óvodapedagógus	6
szakvizsgák:	
közoktatás-vezetői	1
fejlesztő pedagógus	1

Szakmai tudásunkat, elméleti ismereteinket folyamatos önképzéssel, igényesen megválasztott továbbképzési lehetőségekkel fejlesztjük. A csoportok életébe beépülnek azok a sajátosságok, melyek az óvónők plusz képesítéseinek birtokában a gyermekek speciális fejlesztésére irányulnak, ezáltal színesebbé, változatosabbá téve óvodáink arculatát.

Óvodapedagógusaink figyelembe veszik a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítve a tehetség kibontakoztatását, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatását, a szükségletek és jogok tiszteletben tartása mellett.

A szakmai innovációs munkát évente 1 munkaközösség segíti, amely a fejlesztendő területeken történő munkavégzés színvonalának, hatékonyságának növelése érdekében jön létre.

A nevelőmunkát szakképzett dajkáink segítik, akik az óvodapedagógusokkal összhangban

végzik a gondozási feladatok eredményesebb megvalósítását, biztosítják a tiszta, rendezett, esztétikus környezetet. Rendszeres tájékoztatást kapnak nevelési elveinkről, nevelőmunkánkból adódó feladatainkról, a kialakítandó szokás és szabályrendszeréről.

Az óvodában dolgozó egyéb alkalmazottak, pedagógiai asszisztens és dajkák, mind hozzájárulnak intézményünk zökkenőmentes és eredményes működéséhez.

Mindenki a maga munkaterületén, munkaköri leírásában meghatározottak szerint látja el a munkáját. Közvetett módon ők is hatnak a gyermekekre, számukra is elvárás a mintaként követhető kulturált magatartás. Ez magában foglalja a megjelenést, a kommunikációt, az emberi kapcsolatokat egyaránt.

Fontos részükről is a segítőkészség, az elfogadás, a türelem és a megértés megnyilvánulása.

7.2 Tárgyi feltételek

A program megvalósításához szükséges eszközök és felszerelések a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete által előírt kötelező, minimális eszközök tekintetében mindhárom csoport rendelkezésére állnak. A megújítás és korszerűsítés az elhasználódás miatt folyamatos.

A csoportszobák berendezése, bútorzata esztétikus, dekoratív, jól segíti a gyermeki tevékenységeket. A bútorokhoz jól harmonizáló kiegészítők (szőnyegek, függönyök, dekorációk) tartoznak, melyek színvilágukkal barátságos, vidám környezetet tükröznek

A csoportszobák esztétikus környezete, gazdag játékeszközök, mozgásfejlesztő játékok biztosítják a gyermekek gondtalan játék örömét, és mozgásigényük kielégítését.

A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő méretű, formájú és anyagú tárgyi eszközöket hozzáférhető módon, a gyermekek biztonságát szem előtt tartva helyezzük el. Arra törekszünk, hogy óvodáink külső és belső környezete minden dolgozó számára megfelelő munkafeltételeket biztosítson.

Intézményi szinten rendelkezünk: fénymásolóval, számítógéppel, laptopokkal, TV-vel, HI-FI toronnyal, CD-s rádiókkal.

Szakkönyvtárunk bővítése folyamatosan történik. Jelenleg 721 könyvünk van.

A játszóudvarok gazdag növényzete és a természetbarát fa játékok önfeledt, nyugodt játékot biztosítanak a gyermekeink számára.

Tárgyi felszereltségünk fejlesztése érdekében mindent megteszünk a modern, esztétikus külső és belső környezet biztosításáért, szem előtt tartva partnereink legfontosabb elvárásait.

7.3 Az óvodai élet tervezése, dokumentáció

Intézményünk az OVPED.hu óvodai adminisztrációs és fejlesztő programot használja.

Ez a program megkönnyíti adminisztrációinkat, átláthatóbb, napra készebb.

A program segít a projekt tervek elkészítésében, a statisztikában, nevelési feladatok tervezésében, anamnézis felvételében, fejlesztési tervek elkészítésében.

A hiányzásokat is a program segítségével kezeljük.

A tevékenységek tervezése témák köré építve, komplexen, az aktualitásnak megfelelő témában (évszak, jeles nap, hagyomány) szeptember 1-től május 31.-ig történik.

Lehetőséget adunk arra is, hogy a gyermeki kíváncsiságot kielégítve a mindennapi életből adódó témákról is beszélgetünk. A tevékenységekben való részvétel során a választás lehetősége is biztosított.

Kiscsoportban a beszoktatás november 1.-ig történik. Ez idő alatt beszoktatási tervet írunk.

A csoportszerkezet alakításánál a gyermekek életkorát vesszük figyelembe.

7.3.1 Projekt módszer

Az óvodai nevelés célja az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődése, a gyermeki személyiség kibontakoztatása. A projekt módszer segítségével a különböző fejlődési sajátosságokkal rendelkező gyermekek, sajátosságaiknak megfelelően önmagukhoz képest fejlődni tudnak.

A módszerrel olyan tanulási-tapasztalatszerzésre biztosítunk lehetőségeket, amelyben minden egyes gyermek számára elérhető, hogy a mindennapi életéből adódjanak a problémahelyzetek, mert azok érdeklik, azok veszik őket körül, azok megoldására késztetést éreznek. A döntés, a próbálkozás, az önállóság lehetősége, a sikerélményhez való jutás, a

kudarccal, a tévedés is legyen átélhető számára, mert ezek erősítik a jellemet, és ezek inspirálják a gyermeket önmaga megvalósítása felé. Lehetőséget kap arra, hogy elmélyedhessen, próbára tehesse kitartását, abban vehessen részt, s ezáltal fejlődhessen, ami számára a leginkább vonzó.

Kezdeményezni, azután hagyni, hogy a gyermek szabadon kibontakoztathassa képességeit. Ez a pedagógus feladata.”

Maria Montessori

A projekt módszerben a témák megválasztása és a tevékenységekben való megvalósulása együtt érvényesül és vált ki kedvező fejlődést elősegítő hatást a gyermekekben.

A projekt - olyan jellemzőkkel bír, ami a gyermekek érdeklődésre, kíváncsiságra, felfedező kedvére irányul. A valós élet problémáinak valós megoldására helyezük a hangsúlyt.

A feldolgozása, tevékenységek sorozatából áll, s a tevékenységek folyamatában közvetlen, konkrét tapasztalást biztosít. Ezek a tevékenységek önként vállalt cselekvésben történnek, nem pedig a felnőtt által kreált feladathelyzetekben.

A projektmódszer néhány fontos jellemzője:

- nagyfokú szabadság
- a mindennapi életből vett problémák
- a gyerekek aktív részvételére és érdeklődésére, együttműködésére épül
- óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek közötti természetes együttműködés
- tevékenységekben vagy tevékenységek sorozatában valósul meg
- a témával kapcsolatos lehető legtöbb összefüggés felszínre kerül
- a tevékenységekbe integrált műveltségtartalmakat sokoldalú tapasztalás során szerzik meg

A témakör köré szerveződő komplex tevékenységek életszerűek.

A tevékenységek során új ismeretet, tudást tartalmat sajátítanak el a gyerekek saját örömeire.

Ez a módszer kielégíti az óvodai nevelés célját, mind a legfontosabb nevelési értékünk megalapozását. A gyermekből, a gyermek gondolkodásából és érzelmi igényéből indul ki és olyan összetett feladatokból áll, amelyeknek középpontjában egy gyakorlati természetű probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásának feltárása, ezáltal a témát a gyerekek széles körű összefüggésben dolgozzák fel, és a belátható, megfogható eredmény örömeit kapják cserébe.

**A pedagógus feladata tehát csak a vezetés, az útmutatás:
ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik,
mert a gyermek maga cselekszik.”** *Maria Montessori*

7.4 Napirend

- Óvodánk reggel 7.00 órától fogadja a gyerekeket
- Rugalmas és folyamatos napirendünk biztosítja a gyermeki szükségletek kielégítéséhez a közös élményekre épülő tevékenységekhez szükséges időkeretet, amit a csoportban dolgozó óvónők alakítanak ki a helyi adottságok, igények, lehetőségek, a gyermekek egyéni, életkori sajátosságainak figyelembevételével.
- A gyermekek életkorának megfelelő optimális életritmus kialakítására törekszünk, figyelembe vesszük a gyerek igényeit és felkínálunk tevékenységeihez egy olyan rugalmas időkeretet, amihez életkorának, fejlettségének megfelelően fokozatosan megtanul alkalmazni.
- A napirend biztosítja a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek megvalósítását.
- A napirendben legtöbb időt a szabad játékra biztosítunk.
- Az évszakokhoz igazodva az óvodák sajátosságait figyelembe véve, a gyermekek fokozott mozgásigényét előtérbe helyezve tervezzük meg a csoportok napirendjét.
- A folyamatos tízóraiás is megköveteli az alapvető higiénés szabályokat, mely a szokás és szabályrendszerük egyik fontos momentuma.
- Kézmosás után a dajka segítségével esztétikusan megterítik az asztalt, és csak ezután ülnek le tízóraiálni.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhaziovi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

- Az ebéd elfogyasztása ugyanabban az időben, minden gyermek számára egyszerre történik.
- Az uzsonna szintén folyamatosan történik, illeszkedik a délutáni tevékenységek folyamatába.
- A folyamatos napirend rugalmassága lehetővé teszi, hogy egyéni tempó-, teljesítőképesség, egyéni igény szerint végezzék a gyermekek a tevékenységeket, így nincs várakozás, nincs siettetés.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

NAPIREND

7.00 - 7.30 Gyülekező összevont csoportban

7.30 - 10.00

Párhuzamos tevékenységek: szabad játék, egyéb szabadon választott tevékenység, beszélgető percek, részképességek fejlesztése, folyamatos tízórai, kötetlen tevékenységek szervezése, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások

10.00-12.00

Séta, kirándulás, játék az udvaron

12.00 – 13.00

Testápolási tevékenységek elvégzése, ebéd

Készülődés a pihenéshez

13.00 – 15.30

Csendes pihenő, egyéni szükséglethez igazodó ébredés, testápolás, uzsonna

15.30 – 17.00 Játék a csoportban vagy a szabadban.

© CanStockPhoto.com - csp51577812

Hazamenetel

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

7.5 Heti rend

A heti rend biztosítja a folyamatosság, rendszeresség, fokozatosság, tudatosság megvalósítását.

A heti tervezésnél figyelembe vesszük a következő szempontokat:

- A gyerekeknek naponta szervezünk mindennapos mozgást
- A témahetekben komplex módon jelennek meg a tevékenységformák.
- A tervezésben tükröződik az adott évszak nyújtotta élményanyag, a hagyományok, ünnepek, a gyermekekhez közel álló események, témák, melyek többhéten keresztül ismétlődhetnek.
- Naponta adunk lehetőséget éneklésre, vizuális tevékenységekre, verselésre, mesére a választhatóság elve szerint.
- A gyerekeknek megadjuk a lehetőséget, hogy a megkezdett témát kedvük szerint folytathassák.

Mindkét csoport rendelkezik lappal és előre tervezve online naplót vezetünk.

7.6 Nyári tervezés

Az időjárás figyelembevételével arra törekszünk, hogy a gyermekek szinte az egész napjukat a szabadban tölthessék.

Szabadon választható tevékenységek:

- Víz és napfürdőzés
- Szervezett mozgásos játékok
- Játék a homokkal, vízzel
- Élmények, "kincs" gyűjtése, a gyűjtött anyagból barkácsolás
- Természetes környezetben történő tapasztalás
- Környezeti változások megfigyelése
- Kuckózás, mese
- Énekes-, verseny és labdajátékok
- Vizuális technikák

A nyár folyamán a gyermeklétszám csökkenése miatt, a gyermekcsoportok összevontan működnek. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy más környezethez alkalmazkodjanak, más személyeket, társakat elfogadjanak. Az óvónő is új helyzetbe kerül, nagyobb toleranciára, empátiás reagálásokra, ötletgazdagságra van szüksége.

Az óvónő feladata, hogy ne hagyja unalmassá válni a mindennapokat. Kínáljon a gyermekeknek élményszerű tevékenységeket, sok alkalmat a természettel való közvetlentalálkozásra.

Egészségnevelési és megóvási tennivalóink:

- Bőséges folyadék biztosítása egész nap folyamán
- Szellőztetés
- Az időjárási viszonyok figyelembevételével árnyékos hűvös játékhelyek biztosítása
- Napfürdőzés - fürdőzés szabályainak betartása (naptej, fejfedő, megfelelő ruházat, szükség szerint fürdőruha)

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhaziov7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

7.7 Jeles napok, programok

Óvodásaink érzelmi életében meghatározó szerepet töltenek be az ünnepek.

A készülődésekbe bevonjuk a szülőket, szépítjük az óvodát.

A várakozás, a közös készülődés izgalma a megvalósulás mind örömforrás a gyermekek számára.

Az ünnepek, jeles napok megszervezésénél figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, érdeklődésüket, a szülői igényeket. Az ünnepeket egyeztetjük az iskolával és a településsel.

Kedvelt Ünnepeink, jeles napjaink:

- Népmese napja
- Szüret
- Népi játékok napja
- Állatok Világnapja
- Márton nap
- Adventi Készülődés
- Karácsonyi Ünnepség
- Új év
- Mackó hét
- Farsang
- Március 15
- Madarak és Fák napja
- Föld Napja
- Anyák napja
- Gyerek Nap
- Évzáró, Ballagás

8. Kiemelt feladatok

8.1 Néphagyományápolás nevelésünk folyamatában

Fontosnak tartjuk, hogy mindent megtegyünk azért, hogy az általunk nevelt gyermekek minél többet tudjanak népünk értékeiből, megismerve, megszeretve ezáltal a magyar nép gazdag hagyományvilágát.

Tervezőmunkánkban az évszakok váltakozásához kapcsoljuk a jeles napokat, népszokásokat és mindazokat a tevékenységeket, melyek erősítik a szokásokat, hagyományokat, őrzik kulturális értékeinket.

A néphagyományok és szokások őrzése szoros kapcsolatban áll a gyermekek nevelésével. Kiváló módszernek tartjuk a gyermekek személyiségének fejlesztésére, valamint a gyermek és a világ kapcsolatának elmélyítésére. Alapelveként kezeljük, hogy már kisgyermekkorban szükséges a magyarságtudat alakítása erősítése.

A népi kultúra minden területe értékhordozó, megőrzése és átadása közös feladat, amiben az intézményi nevelésnek nélkülözhetetlen szerepe van. A néphagyományőrzés célja: A világ megismerése, a népi kultúra maradandó értékeinek átadása, azok őrzés, éltetése, a magyarságtudat formálása.

Az óvodai nevelésünk feladatának tartjuk, hogy a gyermek - főleg játéktevékenységeken keresztül- alapvető tájékozódási elemeket sajátítsanak el, amelyek segítik őket a világ, a környezet, az adott helyzet megismerésében, a problémás feladatok megoldásában

Feladataink:

- A népszokások eredetének pontos ismerete.
- Tapasztalatszerzéshez, ismeretnyújtáshoz, a természet adta sokféle anyag lehetőségeinek felhasználása.
- A népi kismesterségekkel való ismerkedés, azok tudatos, hiteles átadása.
- Az alkotás örömeinek megérettetése.
- A jeles napokhoz, ünnepekhez fűződő népszokások, mondókák gyűjtése, a gyermekek életkori sajátosságát figyelembe véve.

- A magyar zenei anyanyelv elsajátítása a népdalokon keresztül, zenehallgatás és tevékenységen keresztül valósuljon meg.
- A népzene iránti fokozott érdeklődés felkeltése.
- Az évkör ünnepeivel összefüggő hagyományos játékok megismertetése.
- Mozgáskészség, ügyesség, kitartás, akarat fejlesztése népi játékokkal.
- Az ünnepek jelentőségének kiemelése, megéreztetése.
- A népi ruházattal, öltözködéssel kapcsolatos érdeklődésüket felkelti és erősíti az eredeti népi ruhákkal való ismerkedés lehetőségének megteremtése.

Ezek biztosítják az alapot az ősi népi kultúra megismertetésére és meghatározói későbbi életüknek is. Tevékenységeken keresztül erősödik érzelmi kötődésük, a felnőttek iránti tiszteletük.

A néphagyományörzés gazdag eszközrendszerével az érzelmeken keresztül ható neveléssel a tevékenységek folyamán a gyermek felfedezi a világot, annak alakíthatóságát. Megismeri a múltat, a régi világ életét, értékeit, szépségét, nehézségeit, kultúráját. Különbséget tesz múlt és jelen között. Megtanulja tisztelni és őrizni az értékeket, erősödik a szülők iránti tisztelete, szeretete.

Mindezzel megalapozzuk gyermekeinkben a kultúra a környezet, a haza iránti tiszteletet, szeretetet.

8.2 Az intézmény innovációs törekvései

A magyar népi játék kimeríthetetlen pedagógiai eszköztárként van jelen mindennapjainkban, fejleszt, nevel és ismeretet közvetít.

Balatoni Katalin „Így tedd rá!” – népi játék, néptánc módszertani programját idővel szeretnénk teljes mértékben beépíteni pedagógiai programunkba. Folyamatosan részt veszünk módszertani továbbképzéseinkben.

Hagyományörző életmódunk szervesen kapcsolódik az ének zene, énekes játék, gyermektánc terén végzett fejlesztő tevékenységeinkkel, melyekben mindig is szerepet kapott a népi játék, gyermektánc, s biztos alapját képezik az újfajta módszertan bevezetéséhez.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

A fejlesztésekbe történő beépítés során a gyermekek speciális készségeit, képességeit kívánjuk fejleszteni. Majd a megfigyeléseket, elemzéseket, értékeléseket követve eredményes, fejlesztő, játékos program kiteljesítésére törekszünk.

A nevelőtestület egyetértéssel, összefogással dolgozik azon, hogy a módszer alkalmazásával a megszerzett ismeretanyag tudatos használatával gyermekeink személyisége, kompetenciái az életkornak megfelelően fejlődjenek. A program megvalósításával szerteágazó tennivalók elvégzése vár a nevelőtestületre, nemcsak gyakorlati szempontból, hanem elméleti síkon is.

Nevelési céljaink, feladataink kiegészítése az „Így tedd rá!” módszertani programmal, a módszer hiteles alkalmazása, népszerűsítése, a gyermeki fejlesztésekbe való sikeres beépítése a célunk.

A pedagógusoknak lehetősége nyílik kibontakoztatni a megvalósítás során erősségeiket. Az új módszerek, eszközök bevezetésével, a gyakorlatba történő beültetésével intézményünk szakmai megújulása is megvalósul.

A nevelőtestületünk törekszik az általunk képviselt értékeket közvetíteni pedagógiai programunk megvalósításával.

9. Inkluzív nevelés

Az integrált nevelés során az eltérő családi háttérrel rendelkező különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt neveljük, fejlesztjük.

Az otthonról hozott kultúráját elfogadjuk értékként és a csoport normáinak megfelelően alakítjuk. Előítélettől mentes együttműködő, elfogadó környezetet alakítunk ki.

Az egyéni különbségekre figyelő pedagógia módszereket alkalmazzuk.

Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését speciális szakemberek bevonásával segítjük.

Lehetőséget teremtünk minden gyermek számára képességei kibontakoztatására, képességeiket fejlesztjük.

A fejlesztő foglalkozások alapvető tevékenysége az óvodáskorú gyermekfejlődési sajátosságaiból adódóan a játék. A gyakorlatok nagy része fejlesztő játék, melyek egyénre szabott, az adott gyermek egyéni fejlettségéhez, képességéhez, az aktuális teljesítményéhez igazodik. A fejlesztés az elakadás pontjától indul, fokozatosan halad, s a feladatok transzfer hatása miatt sok területet érint egyszerre több funkció komplex fejlesztésére alkalmas.

Óvodapedagógus feladata a gyermekek megismerésében

A gyermekek megismerése az anamnézis felvételével kezdődik.

Az óvodapedagógusok fogadó órák, szülőkkel való egyéni beszélgetések alkalmával a gyermekek személyiségét mélyebben megismerik.

A gyermekcsoportban történő megfigyelések, hospitálások és hatékony gyermek-megismerési technikák alkalmazása is segíti ezt a folyamatot.

Évente 2 alkalommal felméri a gyermekek értelmi, érzelmi szociális, erkölcsi és mozgásfejlődését, majd rögzíti az Egyéni fejlődésmérő naplóba. A gyermekek fejlettségéről a szülőket tájékoztatják.

9.1 Differenciáló pedagógia

A differenciálás átszövi az óvoda egész napos életrendjét, minden mozzanatához kapcsolódik, elősegíti és biztosítja a gyermek jó közérzetét.

A differenciált pedagógiai munka célja eljuttatni a gyermekeket az egyéni képességek szerint elérhető ismeretelsajátítási szintre.

Valljuk: Hogy a pedagógus elfogadó, türelmes, nyugodt, érzelmi támaszt biztosító habitusa a nevelési folyamat elengedhetetlen része. Fontos a derű, a vidámság, a felszabadultság, mely a jó közérzet egyik biztosítéka.

A differenciálás területei, a pedagógusok differenciálási lehetőségei:

- A tervezés során felállított célrendszerben
- Az ismeretelsajátítás tartalmában, mennyiségében, mélységében, részletezettségében, minőségében
- A tartalmi részek egymásra építettségében, kapcsolataiban
- A gyermeki érdeklődés irányultságában
- A gyermek igényeihez, tapasztalataihoz igazodás módjában
- A munkaformák igazítása a gyermeki igényekhez
- A szervezés, irányítás módjában
- Az egyénre fordított idő mennyiségében, minőségében
- A nevelés stílusában
- A pedagógus szerep érvényesítésében
- A válaszadás, segítségadás módjában
- A munkavégzés ütemében, tempójában, önállóság fokában.

Feladataink:

- A célok individualizálása – minden gyermek számára más, neki megfelelő cél megjelölése.
- Az ismeretszerzési folyamatot az egyes gyermek egyéni szükségleteihez igazítása.
- A gyermek érzelmi – belső motivációjára építve képességeik komplex kibontakoztatása.
- Kapcsolódás a gyermek a spontán tevékenységeihez.
- A gyermek megismerése a játékban, erre alapozva egyénre szabott tervezés, fejlesztési terv készítése, egyeztetés a fejlesztést segítő külső szakemberekkel.

- Az egyéni adottságokhoz alkalmazkodó bánásmód érvényesítése.
- Folyamatos, rugalmas napirend biztosítása, az egyéni különbségek természetesként való azonosítása.

9.2 Sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése

Az óvoda Alapító Okirata szerint intézményünk a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, fejlesztését is vállalja.

Óvodánk nevelőtestületének, teljes alkalmazotti körének és partnereinek részvételével teremtjük meg a szeretetteljes óvodai légkört, melyben a gyermeket megbecsülés és szeretet övezi. Nyugodt, családias, biztonságot nyújtó légkört teremtünk a neveléshez, fejlesztéshez.

A különbség elfogadásában és elfogadtatásában az óvoda dolgozói példát mutatnak a szülőknek és a gyermekeknek egyaránt.

Nevelőmunkánk folyamatában prioritást élvez az óvodapedagógusok és alkalmazottak toleráns és elfogadó magatartása, az egyedi, másfajta értékek pozitív irányú megközelítésének érvényesülése.

A megértő, együtt-érző, elfogadó és segítőkész gyermekszeretet a nevelés-fejlesztés minden területén jellemző az óvoda dolgozóinak emberi attitűdjére.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében is általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk.

Céljaink:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek érzelmi életének fejlesztése, integrált óvodai csoportok keretén belül.
- A gyermekben rejlő tanulási potenciálok kihasználásával a problémamegoldó képességre nevelés.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, fejlődésének elősegítése, hogy javuljon életminőségük és a későbbiek folyamán könnyebben tudjanak beilleszkedni a társadalomba.

- A hatékonyság, eredményesség, szakszerűség és célszerűség érdekében együttműködés a szaksegítőkkel – gyógypedagógus, pszichológus, logopédus, fejlesztőpedagógus.
- A sajátos nevelési igényből eredő speciális fejlesztő tevékenységek megszervezése (mozgásterápia, vizuális-, akusztikus-, taktilis észlelés, értelmi képességek fejlesztése, beszéd- és nyelvi képesség fejlesztése, megismerő folyamatok kialakítása, önállóság, szokások elsajátításának gyakoroltatása.
- Inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségekben, ezen belül különösen a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása.
- A napi életritmusba a speciális tevékenységek beépítése, melyek a sérültek felzárkóztatását segítik elő.
- Differenciált, a szükségletekhez igazodó segítségnyújtással képességfejlesztés, a hiányosan működő képességek kialakítása, fejlesztése, esetleg korrekciója valamennyi területen.

Mindezekkel a harmonikus személyiségfejlődés elősegítése.

Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi és személyi feltételeket.

Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik esetében az adatvédelemmel és a személyiségjogokkal kapcsolatos szabályok betartására.

9.3 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek óvodai nevelése

Céljaink

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek életkorukhoz és önmagukhoz mért fejlesztése gyermek csoportban.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

Feladataink

- Társas kapcsolataik kialakításának, magatartásszabályozási hiányosságainak csökkentés
- A sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésük figyelembevételével, a közösségbe történő integrálásuk, fejlesztésük
- A gyermekek teljesítménynek, magatartásának az átlag felé történő közelítése

Megvalósulás folyamata

- A Szakértői Bizottság véleménye alapján a gyermekek fejlesztése egyénileg és csoporton belül fejlettségüknek megfelelő keretek között.
- Elfogadó, befogadó óvodai légkör kialakítása.
- Az óvodapedagógusok és a nevelő munkát közvetlenül segítők pozitív példaadása.

A fejlődés várható eredménye

- Beilleszkednek a gyermek csoportba, a szokás-szabály rendszert elfogadják, alkalmazkodnak hozzá
- Magatartásuk az átlag felé közelít
- Iskola érettség mielőbbi elérése
- Az integrációt elősegítő gyermekcsoport kialakulása

9.4 Tartósan beteg gyermekek óvodai nevelése

Az óvodai ellátás ingyenes a gyermekek számára, ha:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy nevelésbe vették

9.4.1 Diabéteszes gyermekek óvodai nevelése

A diabétesz egyfajta anyagcsere-betegség, élethosszig tartó, folyamatos ellátást igénylő állapot, amely akár már csecsemőkorban is diagnosztizálásra kerülhet, így az érintett életét már kisgyermek korában is alapvetően befolyásolhatja. Mivel a gyermekek nem önállóak, a korai gyermekkorban a cukorbetegségük ellátása a szüleik és az őket gondozók közvetlen napi feladata. Ellátásukhoz az intézményekben eltöltött időben az ottani dolgozók aktív részvétele is szükséges.

A jogszabály szerint csak olyan pedagógus vagy legalább középfokú végzettséggel rendelkező dolgozó láthatja el a feladatot, aki az OH által szervezett, a feladat ellátáshoz szükséges képzésen vett részt és amiről a tanúsítványt bemutatja.

A gyermekkori cukorbetegségről és óvodai eljárásrendjéről az intézmény „Diabéteszes gyermek speciális ellátási eljárásrendje” ad tájékoztatót, melyet az óvoda gyermekorvosa véleményezett.

A diabéteszes gyermekek nem sajátos nevelési igényű, hanem sajátos ellátást igénylő gyermekek, vagyis a mindennapi ellátási igényük különbözik egészséges társaiktól, nevelési igényükben nincs eltérés

Amennyiben az intézményben van diabéteszes gyermek, az érintett szülőnek javasolt egy példányt átadni az intézményi eljárásrendből.

9.4.2 A fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek.

Az intézmény kötelessége, feladata

- felvenni a diagnosztizált allergiás gyerekeket az intézménybe
- biztosítani kell a tudottan allergiás gyerekek számára a biztonságos körülményeket
- feladata minden olyan intézkedés megtétele, amely a beteg gyermekek védelmét szolgálja

A szülők feladata:

- Az intézmény informálása arról, milyen óvintézkedéseket kell megtenni annak érdekében, hogy a gyerek ne érintkezzen az allergénnel.
- A gyerekeknél mindig legyen az esetleges anafilaxiás reakciót visszafordító, adrenalin hatóanyagú injektor.

A pedagógus feladata:

- az adrenalin-autoinjektor EpiPen beadása, akinél az allergia ezt indokolja.

A helyes eljárás

Az injekciót csak úgy lehet beadni, ha van képzett pedagógus és az intézményben tartózkodik.

Ha nincs bent képzett pedagógus, akkor hívni kell a mentőket, jelezni, hogy van injekció és az ő utasításuk alapján kell eljárni. Ugyanis nem mindegy, hogy hová szúrja az injekciót az illető, illetve a mentőnek az injekció beadása után azonnal el kell vinni a beteget.

9.5 Kiemelten tehetséges gyermekek óvodai nevelése

Céljaink

A tehetségigéretes gyermek felismerése, fejlődésének elősegítése

Feladataink

- Megfelelő környezeti feltételek megteremtése, derűs, nyugodt inkluzív óvodai légkör biztosítása.
- A fejlődés feltételeinek biztosítása (eszköz, anyag, hely, idő), speciális szükségletek kielégítése
- Biztatás, támogatás, tevékenységek biztosítása.
- Intellektusuk és kreativitásuk ösztönzése, különbözőségek elfogadása
- A tehetség és megjelenési formájának felismerése:
 - Intellektuális képességekben (szókincs, emlékezet, gondolkodás, kreativitás)
 - Speciális képességekben (zenei, ábrázoló, matematikai, pszicho motoros, szociális)
 - Viselkedés jegyekben (intenzív érdeklődés, erős akarat, energikusság, érzékenység)
- A szülő segítése gyermeke nevelésében
- A gyermekek megfelelő iskolaválasztásának segítése
- **A megvalósulás folyamata**
- Differenciált feladatátadással egyéni, páros és mikro csoportos foglalkoztatási formában az egyéni képességek fejlesztése
- Kiemelkedő képességű gyermekek számára fejlesztési terv készítése, a tehetséges gyermek „erős oldalainak” megerősítése, a fejlesztési eredmények rendszeres értékelése
- Pozitív értékeléssel (óvodapedagógus, gyermek, szülő) sikerélmény biztosítása
- Képességeiknek megfelelő nevelési időn kívüli foglalkozásokra történő irányítás

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

A fejlődés várható eredménye

- A gyermek igényli kiemelkedő képességeinek fejlesztését, azt örömmel éli meg, belső motivációja a fejlődés
- Megtalálja kiemelkedő képességének megfelelő tevékenységet
- Képes önálló, látványos és színvonalas produktumok létrehozására

10. A gyermekek fejlődésének nyomon követése

10.1 Megfigyelésen alapuló fejlődés nyomon követése

Ahhoz, hogy megfelelő segítséget kaphassanak a gyermekek, elengedhetetlen feltárni, hogy milyen szinten vannak egy-egy képességterületen.

Célunk a lehetséges részképesség – gyengeségeinek korai felismerése és befolyásolása, hogy megakadályozzuk vagy enyhítsük az iskolai tanulási és magatartási problémákat, ill. elősegítsük a tehetségek kibontakozását.

Minden óvodába érkező gyermek számára a beilleszkedési tapasztalati adatlap segítségével rögzítjük megfigyeléseinket.

Folyamata:

- Az anamnézis adatlap elkészítése.
- A befogadási- beszoktatási időszak végén az addigi tapasztalatok rögzítése, a fejlődést nyomon követő dokumentáció részeként.
- A megfigyelésekkel, mérésekkel a gyermeki személyiség képességterületeinek bemutatása, az eredmények rögzítése minden gyermeknél.
- Amennyiben szükség van rá, az egyéni fejlesztési tervben a fejlesztendő terület meghatározása, az erre irányuló célirányos feladatok, tevékenységek, játékok tervezése, amelyek a hátránycsökkentés érdekében, vagy a kiemelkedő képességek miatt a gyermekek további fejlődését elősegítik.
- Kizárólag azokra a képességterületekre tervezünk fejlesztést, amelyek konkrét feladatokat igényelnek.
- Szükség esetén szakember segítségének bevonása az óvodapedagógus kompetencia határainak ismeretében.
- A gyermek fejlettségét bemutató dokumentáció bizalmas kezelése.

Az óvodába lépést követően két hónappal, valamint minden nevelési év decemberében majd májusában végezzük a gyermekek személyiségfejlődésével kapcsolatos méréseinket.

- **Pedagógiai értékeléseket** (Emlékezet, figyelem, gondolkodás, verbális képességek, mozgás, térbeli tájékozódás, testséma ismerete, szociális képességek, kommunikációs viszony, érzelmi-akarati képességek)
- **Képesség értékeléseket** (motoros, értelmi, érzelmi, akarati, szocializációs, anyanyelvi)
- **Szociometriai értékeléseket**
- **Percentilis értékelés**

További méréseink:

- Gyermekek elégedettség mérése összetett képsor segítségével. (január)
- A tanköteles korú gyermekek méréséhez a Preventív fejlettségvizsgáló rendszert használjuk (Preffer teszt), melyet januárban készítünk el. A hiányos területeket fejlesztjük.
- A 3. és 5. életévét betöltött gyermekek beszéd és nyelvi fejlettségének szűrése, mérése logopédus közreműködésével.

A gyermekek fejlődését folyamatosan dokumentáljuk, félévente értékeljük és tájékoztatjuk a szülőket fogadó óra keretében.

A fejlődés eredményei óvodáskor végére:

- A problémás területeken csökkennek a lemaradások.
- Alapfunkciókban megközelíti, eléri az életkori sajátosságainak megfelelő szintet.
- Alkalmassá válik az iskolai életmódra.

10.2 Iskolaérettség elérése

Az iskolaérettség összetett fogalom, a gyermek egész személyiségének fejlettségét foglalja magába. A gyermeknek testileg, pszichés és szociális szempontból egyaránt alkalmasnak kell lennie az iskolai élet megkezdésére. A gyermek iskolára éretté az öröklött adottságainak, a kedvező környezeti hatásoknak (gondozás, nevelés), fejlődési jellemzőinek, a fejlődés törvényszerűségeinek figyelembevételével válhat.

A gyermek iskolássá csak az iskola által válhat.

Az óvoda feladata az iskolai élethez szükséges készségek, képességek kibontakoztatása.

A nagycsoportosokat nem kisiskolásként kezeljük, hanem a játékon keresztül mutatjuk be nekik a világot, sokféle technikával ismertetjük meg és bontakoztatjuk ki értelmi képességeit. Segítségül hívjuk a zenét, programokat szervezünk, megőrizünk, megmutatjuk hagyományainkat, a mozgásra alapozunk és arra, hogy tevékenyen, cselekvésen keresztül érje el a gyermek az iskolára alkalmas képességeit.

Számítunk a családok, szülők együttműködésére, hiszen az ő feladatuk hogy gyermeküket az iskolára késszé tegyék. Segítségül hívjuk a szakembereket, pedagógusokat, hogy együtt, közösen indíthassuk el a gyermeket a tanulás útján.

Az óvoda feladata az egész személyiség fejlesztése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A fejlesztés szempontjából a következő négy területet tartjuk kiemelkedően fontosnak:

Szociális képességek

- önállóság, önellátás -önismeret
- önbizalom -nyitottság
- tolerancia
- empátia
- kitartás
- akarat erő
- feladattudat

- motiváció
- együttműködő készség
- szabálytudat
- konfliktuskezelés
- kreativitás
- problémamegoldó gondolkodás
- kritikai gondolkodás
- kommunikáció, metakommunikáció

A gyermek szociális képességei a nap folyamán bármikor megfigyelhetők. Társas kapcsolatai, kölcsönhatásai játék során, tevékenységek közben is megmutatkoznak. Érzelmi életét, tulajdonságait már óvodába lépéstől megismerhetjük.

Értelmi képességek

- pontos, differenciált vizuális észlelés
- auditív észlelés és megkülönböztetés
- látott-hallott információk összekapcsolásának képessége
- vizuális-verbális memória
- logikai gondolkodás
- kreatív gondolkodás, fantázia
- figyelem

Az óvoda a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, életkori sajátosságaira építve biztosítunk a gyermeknek változatos tevékenységeket, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhethet a természeti és társadalmi környezetről.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció az óvodai szervezett tevékenység egészében kiemelt jelentőségű. Fontosnak tartjuk a beszédkezdő fenntartását, a gyermek meghallgatását, a gyermeki kérdések érvényesülését és a válaszok biztosítására figyelmet fordítunk.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

Az értelmi nevelés további feladatai: a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

Verbális képességek

- kommunikáció, metakommunikáció
- beszédbátorság, helyes beszédtechnika
- szókincs, kifejezőkészség
- a beszélt nyelv eszközeinek használata

Testi képességek

- összerendezett, koordinált mozgás
- nagymozgások
- finommotorika

A mozgás az óvodások életében fontos szerepet tölt be.

Ebben az életszakaszban a játék és a mozgás átszövi mindennapjaikat.

Nagyon fontos a mozgásigény kielégítése ebben az időszakban, egyrészt mert ez a gyermek belső igénye, másrészt, mert elősegíti az egész személyiség alakulását és kedvezően befolyásolja a szociális és értelmi képességek alakulását.

11. Az óvoda kapcsolatrendszere

11.1 A szülő-gyermek-pedagógus együttműködésének formái

- Figyelembe vesszük, hogy a gyermekek nevelése elsősorban a család joga, és kötelessége, óvodánk ebben kiegészítő szerepet vállal.
- Építünk a családi értékrendre, szokásokra, valamint kiegészítjük, esetleg kompenzáljuk. A gyermek egészséges testi és szellemi fejlesztése érdekében igyekszünk a szülőkkel együttműködve a gyermekek egyéniségét, sajátosságait megismerni. Ez a kölcsönös kapcsolat nyitottságot, őszinteséget, toleranciát igényel mind a szülők, mind a nevelők részéről.
- Fontosnak tartjuk megnyerni a szülők bizalmát, számos lehetőséget teremtünk arra, hogy bepillantassanak óvodánk életébe, megfigyelhessék gyermekük fejlődését az óvodában.
- Óvodánként is nagy hangsúlyt fektetünk a családdal történő kapcsolattartására, tükröztetve az egyéni sajátosságokat, de ezen túl intézményi szinten is mindent megteszünk, hogy erősítsük, mélyítsük a szülőkkel a kapcsolatot.
- Nyitottak vagyunk a családok problémái iránt, lehetőségeinkhez mérten mindenben partnerként segítünk
- A család és az óvoda jó kapcsolatának kialakítása során első lépés, hogy az óvoda elfogadja a családok anyagi lehetőségeinek, kulturáltságának, emberi kapcsolatainak, nevelési elképzeléseinek különbözőségeit.
- Ebben a munkában csak akkor lehetünk eredményesek, ha megismerjük partnereink igényeit-, elégedettségét- és elégedetlenségét
- Partnerközpontú működésünknek alapvető feltétele, hogy a szülővel, gyermekkel, mint közvetlen partnerekkel megfelelő kapcsolatot alakítsunk ki.
- Az együttműködés egy folyamat, amelyet nem csak időszakos cselekvések sorozatának tekintünk.
- Pontosán kell tudnunk, hogy mit várunk el egymástól, amelynek alapja a rendszeres vélemény feltárás, ami a minőségbiztosítás megvalósításának is egyik fontos alappillére.
- A családdal történő együttműködést segítik a Szülői Szervezet is

Az együttműködés feladatai:

- Az óvoda alapelveinek, céljainak, feladatainak összehangolása az együttműködés érdekében.
- A családok életében azon pontok megkeresése, amelyen keresztül a gyermekek mélyebb megismeréséhez, megértéséhez vezet az út.
- A hagyományos együttműködési formák felülvizsgálata, a jól működők továbbfejlesztése, a kevésbé jól működő formák elhagyása.
- A gyermek személyiségének fejlesztéséhez kitűzött alapelvek, célok, feladatok egységes értelmezése és megvalósítása.
- Konkrét feladatok meghatározása az eredményes együttműködés érdekében.
- Az együttműködés koordinátorainak (felelőseinek) megválasztása, rögzítése.
- Együttműködési tartalmak meghatározása.
- A partneri igények, elégedettség- és elégedetlenség mérési módjának meghatározása.
- A gyermeki, szülői és pedagógus jogok és kötelezettségek megismertetése.

Az együttműködés formái:

- Hangsúlyozzuk, hogy az iskolára való előkészítés az óvodában nem külön feladat, foglalkozás, hanem a gyermeki személyiséget kibontakoztató három – négyéves nevelési folyamat eredménye. Az iskolai beilleszkedés közvetett segítségével az óvoda kiegészíti a családi nevelést.
- A környezettudatos magatartás kialakítására közös tevékenységekkel (pl. papírgyűjtés, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés, a háztartásban fölöslegessé vált csomagoló anyagok, gyűjtése óvodai felhasználásra, kirándulások stb.)
- A gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követésére, a fejlődésről történő szülői tájékoztatásra.
- Szülői elégedettség mérés kérdőív segítségével. Az eredmények kiértékelése.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

12. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

- Minden gyermeket önálló egyéniségként nevelünk, a gyermeki jogokat tiszteletben tartva
- Tiszteletben tartjuk a szülői igényeket, tájékoztatást adunk gyermekeik egyéni fejlődéséről.
- Az óvodai hagyományainkat ápoljuk, a fejlődést segítő törekvésekre nyitottak vagyunk
- Kiemelten kezeljük az esélyegyenlőségi, gyermekvédelmi feladatainkat, törekszünk a prevencióra
- Együttműködünk más nevelési-oktatási, kulturális és más intézményekkel.
- Biztosítjuk a nevelést segítő feltételeket, a folyamatos korszerűsítést
- Az óvodapedagógusok új, kompetencia alapú módszerek alkalmazását, a pedagógiai kultúrájuk fejlesztését gyakorolják.

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

13. Érvényességi nyilatkozat

A módosított pedagógiai program érvényességi ideje: 2024.01.01-től visszavonásig

Előírás a program módosításának előterjesztésére:

- Írásbeli előterjesztés az intézmény nevelőtestületének
- Részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten

A felülvizsgálat indoka:

- törvényi változásokból adódó feladatok kidolgozása, beépítése

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

14. Legitimációs záradék

Az intézmény OM azonosítója: 202391	Igazgató Kovács Andrea aláírás
Legitimációs eljárás	
Nevelő testület nevében: Jasku Lászlóné aláírás	Szülői közösség nevében: Maczali-Soós Renáta aláírás
Dokumentum jellege: NYILVÁNOS	
Kálmánháza Képviselőtestülete nevében Kotricz Attila polgármester aláírás	

Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde

Kálmánháza, Kossuth utca 7.

E-mail: kalmanhazi7@gmail.com

OM azonosító:202391

Pedagógiai Program 2024

Kálmánháza Község Önkormányzata
Kálmánháza, Nyíregyházi út 71.
Telefon: 06 42 244-000
Fax: 06 42 244-031/18.mellék

Kálmánháza Község Önkormányzat
Képviselő –testületének
207/2023. (XII. 15.) számú határozata

Kálmánháza Község Önkormányzat Képviselő –testülete

a Kálmánházi Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai programját a melléklet alapján jóváhagyja.

Jelen határozat mellékletét képezi a pedagógiai program.

Megbízta a polgármestert és a jegyzőt, a képviselő –testületi határozat megküldésére.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Kálmánháza, 2023. december 15.

Kótricz Attila
polgármester

Szatlóczkiné Diszházi Katalin
jegyző